SEP 11 1951
New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXVI M. 36 N. BROOKLYN, N. Y. PENKTADIENIS, 1951 M. RUGSĖJO (SEPTEMBER) 7 D. KAINA 10 C.

Dabar

Rimtas įspėjimas
Iš San Francisco
"Mėlynos karvės"
Tik samanas mato

JUOZAS TYSLIAVA

Kalbama, kad tarp Vliko ir Lietuvos diplomatinių atstovų gali nutrūkti santykiai.

Tai, žinoma, pareis nuo to, kuo baigsis dabartinis Vliko ginčas su Lietuvos diplomatijos šefu Romoje.

O tuo tarpu Lietuvos Pasiuntinys Washingtone ministras P. Žadeikis pasiuntė M. Krupavičiui ir S. Lozoraičiui tokio turinio radiogramą:

Lietuvių visuomenė ir galingesni faktoriai laukia realaus susitarimo vienybės laisvinimo veiklos reikalu."

Tai mandagus, bet gana rimtas įspėjimas.

Tuo labiau, kad "galingesni faktoriai," kartais, gali netekti kantrybės.

***

Šią savaitę San Francisco mieste pasirašoma taikos sutartis su Japonija.

Negalima sakyti, kad ši sutartis būtų maloni japonams. Anaiptol.

Bet taip pat negalima sakyti, kad japonai, lyginai prieš šešeris metus pralaimėję karą, nebūtų pasimokę iš savo klaidų ir šiandien nerodytų geros valios.

Pavyzdžiui, japonų delegacija, pakeliui į San Francisco, sustojo Honolulų ir ten aplankė kapus Amerikos karių, žuvusių kare prieš Japoniją.

Tai rodo, kad japonai iš tikrųjų yra linkę perkratyti savo sąžinę.

Tai rodo, kad jie susitaikė su likimu.

***

Nėra abejonės, kad po taikos sutarties su Japonija pasirašymo, tokia pat sutartis bus pasirašyta su Vakarų Vokietija.

Veltui sovietai mėgina kišti kuclą į ratus.

Laiko ratai, sutriuškinę japonų, vokiečių ir italų imperialistines užmačias, anksčiau ar vėliau atsisuks ir prieš sovietus.

Anksčiau ar vėliau pasaulis išbris iš to liūno, į kurį jį įstumė diktatoriai ir kiti neatsakomingi politikos avantiūristai.

Anksčiau ar vėliau bus sunaikintas ir bolševizmas, atriešęs Europos ir Azijos tautoms naują feodalizmą.

***

Kadaise Lietuvoje gyveno turtingas žmogus. Jis turėjo septynis dvarus ir... širdies ligą.

— Jeigu nori gyventi, būk linksmas, — gydytojas patarė tam širdies liga sergančiam dvarininkui.

Kartą tas dvarininkas su draugu važiuoja traukiniu. Pilna keleivių. Nėra vietos atsisėsti. Staiga dvarininkas, pašnabždėjęs į ausį draugui, ima mauroti, kaip karvė.

— Kas jam darosi? klausia keleiviai.

— Nieko. Andai jam įkando pasiutusi karvė, aiškina dvarininko draugas.

Keleiviai, kaip bematant, apleido vagoną...

***

Dabar štai Laisvės Bimba postringauja, kad Indijoje siaučia tokios "mėlynos karvės," kad nuo jų net "apsiginti negalima".

Mat, girdi, indusų "religija sako, kad nusidėjimas yra žudyti karvę..."

Tiesa, Bimba čia pat guodžiasi, kad kai kurie krikščioniški burtai bei prietarai esą "dar kvailesni, negu tikėjimas į mėlyną karvę..."

Gal būt. Bet, tai rašydamas, komunistų plevėsa, matyt, pamiršo, kad Stalino saulės garbinimas taip pat gana kvailas kultas.

Na, bet, matyt, Mimba mano, kad ir Stalino valdžia "paeina nuo Dievo."

***

Atrodo, kad ir mokslininkų tyrinėjimuose tik vienas dalykas yra tikras: nieko tikro.

Pavyzdžiui, seniau astronomai tvirtindavo, kad Marse esama gyvybės, kad tos planetos gyventojai esą protingesni, negu žemės gyventojai...

Šių dienų astronomai mano, kad atmosferinėse Marso sąlygose neįmanoma jokia tobula gyvybė.

Nebent, girdi, samanos...

Bėda su tais mūsų astronomais, kurie žiūri į dangų žemiškomis akimis.

Jie, lyg tos žuvys, galvoja, kad gyvybė tegali būti vandenyje.

Kodėl, anot Vydūno, žemė turėtų plaukioti negyvybės jūroje?

SAN FRANCISCO KONFERENCIJA JAU DIRBA

Sovietų delegacijos pasiūlymai atmesti — Kinija nedalyvaus

Japonijai Trumanas pasiūlė dalyvauti taikos darbe. Japonija turės teisę įstoti į Jungtines Tautas. Gromyko pasiūlymas į konferenciją pakviesti komunistinę Kiniją atmestas. Konferencijos pirmininku išrinktas D. Achesonas.

Konferencija buvo atidaryta San Francisco operos rūmuose, tuos pačiuos, kur buvo įsteigta Jungtinių Tautų organizacija. Konferencijos atidarymas nebuvo puošnus ir delegatai atvyko kasdieniais rūbais. Po vietos mayoro ir gubernatoriaus sveikinimų einąs laikino konferencijos pirmininko pareigas Achesonas pirmajam davė žodį prez. Trumanui.

TRUMANAS KALBA

Prezidento kalba buvo perduodama per televiziją ir jos klausės milijonai amerikiečių. Prezidentas kalbėjo 25 minutes. Kalba buvo rami ir santaraus turinio. Kai prezidentas suminėjo gen. MacArthuro vardą pasigirdo aplodismentai. Taip pat ir jo pareiškimams, kad Jungtinės Valstybės siekia taikos, delegatų buvo sutiktas plojimais. Prezidento žodžiais Japonija turės progos dalyvauti taikos darbe, tik pradžioje jos pasireiškimai užsienyje bus aprėžti. Buvo nurodyta, kad nei Jungtinės Valstybės, nei kiti kraštai neužmiršo Pearl Harbor. Japonija turės įrodyti savo taikius siekimus. Bet pabaigoje prezidentas Trumanas pabrėžė, kad konferencijoje nėra nei nugalėtų, nei nugalėtojų.

Ypatingos reikšmės buvo prezidento pareiškimas, kad "ši konferencija parodys kas nori taikos ir kas ją nori ardyti, kas nori baigti karą ir kas nori karo padėtį palaikyti!"

Japonija pasirašius taikos sutartį įsipareigos suderinti savo užsienio politiką su Jungtinių Tautų principais. Baigus taikos sutarties darbus su Japonija mus laukia kitas uždavinys, — pareiškė prezidentas, — pasiekti taikos Korėjoje.

DIPLOMATINIS BANKETAS

Po Trumano kalbos pirmas posėdis buvo uždarytas. Amerikos delegacija netrukus padarė diplomatinį priėmimą, kuriame dalyvavo dauguma delegatų, tame skaičiuje ir sovietų delegatai. Kai vienas delegatų paklausė Gromyko: Kiek laiko jūsų nuomone užtruks konferencija? Šis atsakė: "Mažiausia mėnesį"... Tuo tarpu visi kiti delegatai yra tos nuomonės, kad konferencija truks tik vieną savaitę.

Turėdama galvoje sovietų delegatų obstrukciją Jungtinių Valstybių delegacija išdirbo reglamentą, kurs delegatų kalbas aprėžia viena valanda. Reglamentas leidžia kiekvienai delegacijai pareikšti savo nuomonę, bet atmeta bet koklas pataisas ir pakeitimus.

PIRMASIS GROMYKO NEPASISEKIMAS

Pirmąjį darbo posėdį atidarė laikinas pirmininkas Achesonas. Pirmas punktas reglamento priėmimas. Gromyko tuojau pareikalavo žodžio. Jo nuomonė taikos konferencija neturėsianti jokios reikšmės, jeigu nedalyvaus svarbiausia ir daugiausia suinteresuota šalis — komunistinė Kinija. Achesonas pertraukė Gro7myko ir pažymėjo, kad jo iškeltas klausimas darbotvarkėje ir reglamente nenumatytas.

— Mes nesutinkame su jūsų reglamentu, — atrėžė Gromyko.

Gromyko pasiūlymas negalėjo būti pastatytas balsavimui ir 43 konferencijos dalyviai, prieš 3, pasisakė už Achesono poziciją.

Ir toliau Gromyko protestavo prieš reglamentą ir grasino, jog sovietų delegacija nesiliaus reikalauti komunistinę Kiniją pakviesti į konferenciją. Gromyko pasiūlymą palaikė Lenkijos ir Čekoslovakijos delegatai. Lenkų delegatas gavęs žodį penkioms minutėms, nesiliovė kalbėjęs, nors gavo pirmininko įspėjimą baigti kalbą. Tada Achesonas sudavė plaktuku į salą ir pareikalavo lenkų delegatą apleisti tribūną. Lenkas nenoroms nuėjo į savo vietą.

Lenkų delegacijos pasiūlymas išrinkti iš 7 narių komisiją, kuri išdirbtų naują reglamentą, 48 balsais buvo atmestas, už balsuojant tik 3.

Ta pačia dauguma buvo priimtas Jungtinių Valstybių pasiūlytas reglamentas, kuris duoda vieną valandą kiekvienos delegacijos atstovui pareikšti savo nuomonę, o atsakymui į klausimą duodamos 5 minutės. Tuo būdų Gromyko pirmą roundą pralaimėjo.

PIRMININKO RINKIMAI

Konferencija patvirtinus reglamentą perėjo prie nuolatinio pirmininko rinkimų. Balsavimai buvo slapti. Už Achesoną buvo paduoti 43 balsai. Australijos delegatas gavo tris balsus, o Pakistano — 2. Keturios kortelės buvo paduotos tuščios.

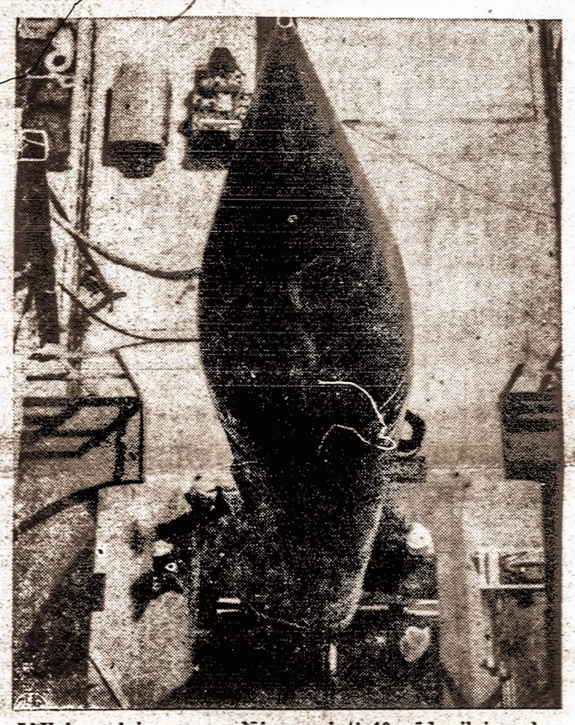

JAV karo laivynas pradėjo gaminti 40 pėdų ilgio raketas, Vikingais vadinamas. Jos gali skristi 4,100 mylių į valandą greitumu.

VOKETIJA BANDO ŠANTAŽUOTI PASAULĮ

Į Vyriausią Tarptautinę Kontrolės komisiją Ruhro kraštui kontroliuoti, kurios tikslas yra prižiūrėti anglių kasyklas ir paskirstyti anglis, vokiečiai yra paskyrę atstovu Blücherį, kuris savo rankose turi du stiprius kirčius: anglis ir geležgalius.

Be požemio turtų, po šio karo Vokietijoje yra prisirinkę labai daug geležies laužo, kuris pasidarė tikrom geležies kasyklom virš žemės paviršiaus. Be šitų geležgalių ir anglių Europos apginklavimas darosi neįmanomas ir Atlanto paktas pasidarytų nereikšmingas. Franz Bliucher tai gerai žino. Jis taip pat žino, kad Amerika Europoje ieško didelės valstybės, kuri sugebėtų gaminti daug ginklų ir greitai. Vokietija siūlosi tai padaryti, su sąlyga, kad jai būtų paliktos anglys.

Atvykę į Washingtoną prancūzų ministrai Mayer ir Bidault dalyvauti tarptautinėje konferencijoje dėl apsiginklavimo ir Atlanto pakto įgyvendinimo, drauge su anglų ministrais sutartinai nori paspausti Vokietiją, nors tam turi skirtingas priežastis.

Prancūzijai, kad galėtų apsiginkluoti, rūpi anglys, gi Anglijai — geležis.

Prancūzijai reikalinga apsiginklavimui 75 milijonų tonų anglių tuo tarpu pas save ji išsikasa tik 55 milionus tonų. Vadinasi, ji turi įsivežti 20 milionų tonų. Anglis ji gali gauti tik iš Vokietijos arba Amerikos. Amerikos anglys dėl ilgo transporto darosi brangios, tad geresnis pasirinkimas lieka Vokietija.

Kas link Anglijos, tai jai nors anglių užtenka, bet trūksta geležies, kurio vokiečiai nenori duoti.

Vokietija palengva atgaudama nepriklausomybę panorėnorėjo suvaržyti anglies ir geležies išvežimą. Dėl to plieno kaina pakilo ir Anglijai gresia rimta krizė, jei Washingtono konferencijoje nebus susitarta.

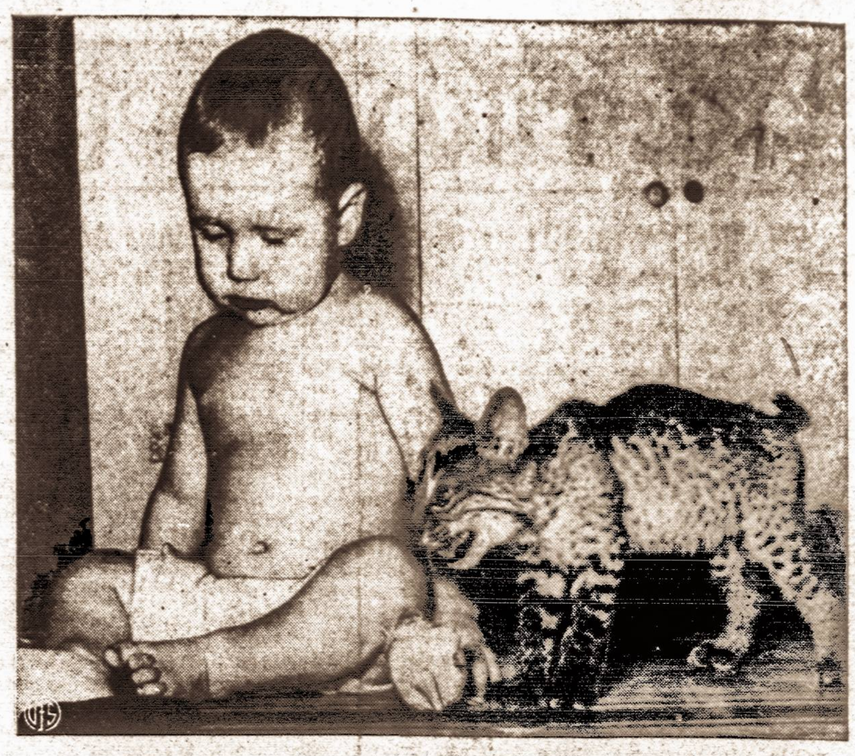

Namie užauginta laukinė katė, pasirodo, taip pat gali būti draugiška.

AR KAESONGO DERYBOS GRĄŽINS TAIKĄ AZIJAI?

Jau kuris laikas, kai Kaesongo derybose yra atsidūrusios "mirties taške". Problema darosi komplikuota, nes nepilno sprendimo priėmimas galės tik dar didesnę katastrofą sukelti.

Ne taip seniai prezidentas Trumanas įspėjo Amerikos visuomenę prieš pavojus, kurie gali kilti iš Kaesongo derybų. Jis pabrėžė, kad derantis, komunistai nesustoja stiprinę savo poziciją, atgabendami į frontą vis naujus pastiprinimus, kad tuo atveju, jei derybos nutruktų, jie galėtų suduoti didelį smūgį, ko nebūtų galėję padaryti prieš derybas, kad gen. Ridgway viršijo savo jėgomis.

Amerikos visuomenė neturi tikėtis, kad Amerikos kariuomenė bus tuojau pat atitraukta iš Korėjos, kol nebus galutinai įsitikinta, jog šios derybos nėra kokie spąstai, kad privertus amerikiečius išvykti ir užimti jų vietą.

Gen. Marshallas irgi įspėjo, kad nereikia laukti, jog Korėjos paliaubos leis iš ten sugrąžinti 7 divizijas. Jei jos iš ten bus atšauktos, tai tik perkėlimui į Japoniją.

Prisiklausius amerikiečių vadų pareiškimų, susidaro įspūdis kad nereikia laukti, jog taika Korėjoje galės sumažinti pavojų.

Visai tikras dalykas, jog komunistų svarbiausias tikslas su šiomis derybomis yra priversti amerikiečius pasitraukti iš Korėjos, kad galėtų iš naujo ją visą paglemžti, arba galėtų bandyti kitą kurią teritoriją užgrobti. Jei komunistų naujas tikslas būtų ne Tolimuose Rytuose, bet Artimuose Rytuose, ar Europoje, tai kinų komunistai vis vien pasiliks laisvi koncentruoti savo jėgas prie Indokinijos ar Burmos.

RYŽIAI SVARBIAUSIA PROBLEMA

Indokinija ir Burma yra svarbiausios durys kurios atsidaro į Azijos pietryčius. O pietryčiai — Azijos aruodas, kuriame yra tas, ko komunistams trūksta: nafta, guma ir svarbiausia ryžiai. Net prie normalių sąlygų Kinija negali išmisti, neįsigabendama ryžių iš Indokinijos, Burmos ir Siamo. Dabar gi šie kraštai su ja nepalaiko komercinius ryšius.

Taip pat aišku, kad be aktyvaus sovietų prisidėjimo, kas reikštų pasaulinio karo sukėlimą, raudonoji Kinija nesugebės pradėti didelę ofenzyvą, kai jos divizijos bus sukištos Korėjoje. Ji galės padaryti tik tada, jei Korėjoje pavyks sugrąžinti taiką.

500 MILIJONŲ DOLERIŲ

Korėjos karas, pagal oficialę statistiką, kuri buvo patiekta kongresui, Amerikai kainavo 500 milijonų dolerių ir dar tiek pat kainuos jei užsitęs iki kitų metų vasaros.

Gi karo nuostolių Korėjoje jau pridaryta už 2 milijonus dolerių.

Šiaurinės Korėjos industrijos centrai beveik visai sugriauti nuo orinių bombardavimų ir iš 9 milijonų gyventojų beliko tik 4 milijonai. Apie 1 milijonas šiaurės korėjiečių buvo užmušti. Kiti 4 milijonai randasi pietinėje Korėjoje, kaip belaisviai arba pabėgėliai. Pietinėje Korėjoje irgi smarkiai nukentėjo. Bet čia maitinimas gyventojų dar neatrodo taip katastrofiškas, kaip pirma buvo manyta.

Amerika turės 1000 atominių bombų

Ginklavimosi komisijoje atstovų rūmų narys Fisher pareiškė, kad Amerika greit turės pasigaminusi iki 1000 atominių bombų. Atominių, vandenylinių ir naujų skrajojančių bombų gamybai bus išleista per metus daugiau kaip milijardas dolerių.

Iranas norėjo įteikti ultimatumą Anglijai

Jei Teherane derybos dėl naftos iširo, tai dėl to negalima kaltinti nei anglų delegacijos, nei Mossadegh vyriausybės. Mossadeghui pasirašyti susitarimą su anglais, reikštų pasirašyti savo mirties sprendimą. Bet štai Mossadegh įgavo drąsos ir anglams nutarė pasiųsti ultimatumą, kad per dvi savaites būtų atnaujintos derybos. Jei anglai atsisakys, jis grasina išsiųsti iš Irano visus anglų technikus.

Tai yra rimtas grasinimas. Nors anglai ir pasitraukė iš Irano, bet ten dar pasilieka kontroliuoti stambesnius naftos šaltinius ir net grasina imtis ginkluotų jėgų, savo piliečių apsaugojimui.

Nors parlamentas tokiam ultimatumui pritarė, bet paskutinę minutę šis ultimatumas nebuvo išsiųstas.

Darbo Dienos nelaimių skaičius

Liudnos darbo šventės pasekmės šiemet yra dar didesnės, negu pernai. Vienam žvejų laive Pelikane žuvo 38 žmonės. Pakilus audra apvertė nedidelį laivą ir dauguma išvykusių žvejoti prigėrė. Kajutėje buvusieji beveik visi žuvo, nes užsikimšus durims jau nei vienas negalėjo iš ten išeiti.

Šventėse iš New Yorko buvo išvažiavę 2,700,000 žmonių. Keliuose, ne galutinom žiniom, automobilių nelaimėse žuvo 389 žmonės, o bendras aukų skaičius siekia daugiau šešių šimtų žmonių, kurie nusiteikę linksmai praleisti šventes nelaiku baigė savo gyvenimą.

IŠ VISO PASAULIO

— Amerikos redaktorių organizacijos vardu pareikalauta, kad būtų išsiųstas iš Jungtinių Valstybių sovietų spaudos biuro Tasso atstovas. Nurodoma, kad valdžios išlaikomi spaudos atstovai negali naudotis privilegijomis, kurios teikiamos laisvos spaudos žmonėms.

— Lenkijos vyriausybei pareikalavus atšauktas iš Varšuvos trečiasis anglų pasiuntinybės sekretorius, kurio vardas buvo minimas lenkų generolų byloje. Buk tai lenkai — generolai šnipinėjimo darbą atlikę per atšauktąjį sekretorių.

— Jugoslavų kilmės rašytojas L. Adamic ras as negyvas. Šalia jo gulėjo šautuvas. Adamic anksčiau buvo stalinistas, bet nuo jų atsimetė ir pasidarė Tito šalininku. Manoma, kad jį nužudė kominformo agentai.

— Garsus atjaunimo operacijų vykdytojas daktaras S. Voronovas šiomis dienomis mirė Šveicarijoje.

— Venecijoje Pietų Amerikos milijonierius Don Carlos de Bastegi surengė balių kuris jam kainavo 50,000 dolerių. Ir tai įvyko pusbadžiai gyvenančioj — Italijoj.

— San Francisco sovietų delegacija pasamdė milijonieriaus vilą, gyvenama ištaigingai ir yra saugojama policijos dieną ir naktį.

— Fed. teis. Duglas po kelionės Azijoje pareiškė, kad komunistinė Kinija turi būti pripažinta ir suteiktos jai visos teisės. Republikonai senatoriai tuos teisėjo pareiškimus vadina kvailas ir reikalauja teisėjo pašalinimo.

—Žydų spaudos pranešimu sovietuose dabar esąs persekiojamas ir žydų tikėjimas. Žydai meldžiasi irnumirėlius laidoja su religinėm apeigom tik slaptai.

— Vėl susirgo Anglijos karalius Jurgis. Buvo išsaukti gydytojai, kurie mano, jog karaliui didelio pavojaus nėra.

— Persų parlamente įvyko triukšmingos scenos. Opozicija kaltino vyriausybę, kad ji nesugebėjus įinkamai vesti derybų su anglais.

— Šešių metų komunistinės Kinijos įsteigimo proga Stalinas pasiuntė Mao Tze Tungui telegramą, kurioje pasakyta: Raudonoji Kinija yra nenugalima.

Amerikos Lietuvių Savaitė

ATGAIVINAMOS PLYMOUTHO TRADICIJOS

Plymouth, Pa., reikšmė lietuvių tautinėje veikloje yra visiems gerai žinoma. Ne kur kitur, tik tame pačiame Plymouthe susikūrė pirmoji lietuviška parapija. Čia įsteigtas ir Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Taip pat Plymouthe pasirodė ir laikraštis Vienybė. Senais laikais čia buvo stipriausia lietuvių kolonija, kurią sudarė pirmieji lietuviai čia atvykę ir pasidarę angliakasiais.

Vėliau mūsų išeiviai pradėjo ieškoti lengvesnių darbų, pamažu išsikėlė į kitus miestus ir ši garsinga lietuvių kolonija šiek tiek aprimo.

Bet ir šiandien, nors lietuviai nėra labai gausūs, bet lietuviška veikla nėra apmirus. Ir šiandien vietos lietuviai turi nuolatos veikiančią radijo programą. Šios radijo programos išlaikymu daugiausia rūpinasi advokatas J. R. Virbalis. Bet ir kiti vietiniai biznieriai uoliai lietuvišką programą paraiko. Lietuviški pranešimai, lietuviškos dainos ir muzika vietos kolonijai suteikia tam tikrą paguodą.

Veiklus darbuotojas adv. J. R. Virbalis pasistengė įsigyti dabar jau istorinį namą, kuriame prieš 65 metus įsikūrė Vienybė, tada dar vadinama Vienybe Lietuvininkų.

Vienas labiausiai įsidėmėtinų adv. J. R. Virbalio darbų, tai sumanymas ir suplanavimas leisti čia gimusiam lietuvių jaunimui ir nepakankamai mokančiam lietuviškai skaityti anglų kalba laikraštį. Tuo būdu būtų palaikomas lietuvių kilmės amerikiečių tarpe domėjasis lietuvių siekimais, lietuvių kultūra ir lietuviška veikla. Tas naujas anglų kalba, bet lietuvių dvasioje laikraštis, adv. J. R. Virbalio sumanymu, turėtų būti moderniškas, iliustruotas ir pritaikytas čia gimusių jaunuolių nuotaikoms. Šis sumanymas tuo būdu vėl privers lietuvių visuomenę priminti lietuvybės lopšį šiame krašte Plymouth, Pa. Adv. J. R. Virbaliui jo plačioje veikloje linkime gražaus pasisekimo.

Petr. Tarvydas.

Pranešimas ALTS skyriaus nariams

BALTIMORE, MD. — Vasaros atostogos jau praėjo. Visi grįžo prie savo kasdieninio užsiėmimo, vieni dirbtuvėse, kiti krautuvėse bei raštinėse vėl triūsiasi kaip tos darbščios bitelės.

Tas pats yra ir su organizacijomis. Jos taip pat turi grįžti prie savo susirinkimų, prie veikimo, kuris laike vasaros atostogų buvo kiek apleistas.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 8-tas skyrius taip pat grįžta prie savo veikimo programos. Pirmas po atostogų susirinkimas įvyks rugsėjo 25 d., 7:30 val. vak. Lietuvių Salėje, 851 Hollins St.

Visi nariai kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą ir rimtai aptarti visus svarbesnius skyriaus reikalus ir žieminio sezono veikimo programą. Valdyba turės pranešti, ką nors naujo iš sąjungos cetro.

Taigi nepamirškite visi atsilankyti ir naujų narių atsivesti. Ta proga gal turėsime ir svečių iš kito miesto.

Buvęs baltimorietis ir veikėjas lietuvių tautinėje dirvoje, ALTS 8-to skyriaus narys, Juozas Gutauskas, kuris pereitą rudenį apleido Baltimorę ir apsigyveno New Haven, Conn., ten įsigijęs užeigą, esančią 201-203 E. Chapel St., rašo, kad jis yra išsiilgęs savo draugų Baltimorėje ir svajoja atvykti į Baltimorę ir pasimatyti su savo bičiuliais. Kadangi J. Gutauskas tebėra ALTS 8-to skyriaus narys, tai tikimasi, kad su savo nauju Buick atriedės į Baltimorę ir atsilankys į ALTS skyriaus susirinkimą. Laukiame.

P. P. Jaras

PARODA IR TAUTINĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

BROCKTON, MASS. — Ruošiamos lietuvių liaudies meno parodos Lietuvių bakūžėje (Brockton Fair Grounds) atidarymas ir rugsėjo 8 d. tautinės šventės minėjimas įvyks rugsėjo 9 d. 3 val. po pietų prie Lietuvių bakūžės po atviru dangumi. Tam reikalui jau sudaryta atitinkama programa, į kurią įeina kalbos, tautiniai šokiai ir kt. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas adv. B. Kalvaitis iš kaimyninės Bostono kolonijos. O tautinius šokius atliks vietos tautinių šokių grupė, vadovaujama R. Špakevičiūtės - Grubliauskienės. Šioji pagrindinė programa bus papildyta dar eile kitų dalykų.

Patogus laikas ir vieta sutrauks daug žmonių iš visos apylinkės, kurioje tą dieną negirdėti jokių parengimų. Mat, kiekvienam įdomu ne tik išgirsti ir pamatyti programą, bet taip pat aplankyti ir apžiūrėti parodą, kuriai šiemet tiek daug dėmesio kreipiama. Dail. A. Tamošaitienės dalyvavimas parodoje kelia visų susidomėjimą ta paroda. Senieji ateiviai ir čia gimę ligi šiol pažįsta dailininkę tik iš kitų papasakojimų ir atsitiktinai matytų jos darbų. Tad paroda jiems sudarys gerą progą plačiau susipažinti su dailininkės darbais, kuriais žavėjosi ir gėrėjosi ne tik Lietuva, bet ir didieji meno centrai, kaip Paryžius, Berlynas, New Yorkas, kur ji buvo suruošusi savo darbų parodas ar dalyvavo kitų suruoštose.

Parodos atidarymas gražiai sujungtas su mūsų tautinės šventės minėjimu. Nors paroda nėra specialiai tautinės šventės proga ruošiama, bet jos sujungimas su tautinės šventės minėjimu suteikia tam minėjimui gilią prasmę ir naują gražią formą. Senosios Lietuvos galybės ir didybės prisiminimas atžymimas mūsų liaudies meno demonstracija ir jo iškėlimu, lyg pabrėžiant, kad lietuvių tautinė kultūra ir jos išsaugojimas tėra lietuvių tautos gyvybės išlaikymo sąlyga.

Iškilmingas parodos atidarymas įvyks dieną vėliau, negu ji bus atidaryta žmonių lankymui. Jau rugsėjo 8 d. nuo pat ryto mūsų parodą galima bus lankyti, kaip ir bendrą parodą, kurios ji yra sudėtine dalimi. Paroda bus uždaryta rugsėjo 15 d. 10 val. vakare. Ligi uždarymo ji veiks kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto ligi 10 val. vakaro.

Prie parodos veiks lietuvių vedama valgykla, kurioje lankytojai galės užkąsti ir troškulį nuraminti.

V-tis.

DETROITO LIETUVIŲ DIENOS

Rašo Marija Sims

TREMTINIAI SEKA MŪSŲ PĖDOMIS

Labai dažnai nugirsti kalbas tarp senųjų lietuvių ir naujai atvykusių, buvusių tremtinių, kad, girdi, jūs tokie ir toki, jūs mūsų nesuprantat ir priešingai. Žmogaus psichologija jau yra tokia, kad pirmą kartą susitikus žmogų abejojama jo ištikimybe, jo nuoširdumu, nors vėliau, geriau susipažinus, pasilieka geriausi draugai. Taip yra ir su mumis. Mes gyvenome čia, mūsų broliai toli tėvynėje. Mes pasidarėme, nors artimiausi giminės, nepažįstamais.

Andai viena ponia, kurios vyras ir dukrelė prieš dvejus metus atvykdavo pas mane sudaryti garantijas savo likusiems draugams Vokietijoje, manęs klausia, kaip man patinką mano atsikviesti tremtiniai. Atsakiau — gerai, kodėl ne? Ji vėl man kalba, kad, girdi, daugelis nepatenkinti savo svečiais...

REIKIA LAIKO IR KANTRYBĖS

Iš kart ir aš nebuvau visai patenkinta, bet sukaupus kantrybę palikau ateičiai išlyginti skirtumus. Neapsirikau. Jau dabar pajutau, kad tarpe mūsų nyksta skirtumai. Tie, kurie žiūrėjo į mane kreiva akia ir aš taip pat į juos, šiandien žiūrime vieni kitiems tiesiai į akis.

VIENAIP KALBA, KITAIP DARO

Naujai atvykę lietuviai pasmerkė turtą, automobilius, namus... Tokių pavyzdžių galėčiau prirašyti labai daug, bet paminėsiu tik kelis. Viena ponia, atvykusi čia prieš trejus metus, man su gana aukštu tonu kalbėjo:

"Ar ponia nevažiuoji atostogų bent dviems mėnesiams. Mes Lietuvoje, kasmet važiuodavome į Palangą. O ir čia kitais metais jau aš su vaikučiu važiuosiu kur į ūkį, ar prie ežero".

Aš tik numykiau ir pusbalsiai aiškinausi, kad aš negaliu, reikalai, o mintyse pagalvojau, — pagyvensim, pamatysim. Toji ponia po metų laiko nuėjo dirbti, vietoj važiuoti atostogų.

Kita ponia man kartą, lyg išmėtinėdama, kad jai taip labai sunku kurtis, išdrožė. Girdi jūs turtingi, turite namus, automobilius, mes gi ubagai, neturime nieko, bet nemanykite, ponia, mes dvasioje turtingi. Aš ir vėl numykiau, kad gerai ir tas, bet mintyse vis galvojau — pagyvensim, pamatysim, kam tie ginčai. Toji ponia jau irgi dvasioje "nubiednėjo," nes jau suspėjo įsigyti ir namus ir automobilį...

Reiškia, jokio skirtumo tarp mūsų nėra. Mums trūko namus įsigyti trylika metų, jai pavyko — per tris. Bet čia laiko sąlygos taip sutvarkė. Aš atvažiavau prieš pat depresiją, ji atvažiavo pačiais geriausiais, pelningiausiais laikais. Kada mes išvaikščiojome po tris keturis mėnesius kas diena prie dirbtuvės durų ieškodami darbo, išstovėdavome po tris keturias ir daugiau valandų. Dabar — dažniausiai senieji lietuviai nuveda, paprašo ir štai jau dirba. Kiti, kurie jau žino bent kiek anglų kalbos ir patys pasiprašo.. Dabar, išdirbus tam tikrą laiką, paleistas iš darbo žmogus gauna pašalpą, pirmiau — nieko.

Vienas jaunas lietuvis,, labai stropus, man sako: "Ką gi, ponia, jūs jau turite būti labai turtingi". Kodėl? — paklausiau. "Labai paprastai," atsakė, "apskaičiuoju, kiek metų gyvenate Amerikoj ir galiu pasakyti, kiek turto galite turėti". Reiškia, skaito pagal savo uždarbį. Ir ką gali atsakyti? Nieko. Pagyvens — pamatys. Man tik dabar veidai rausta, kai pagalvojau, kokią gudrią vaidinau, kai atvažiavau iš Lietuvos. Bet gyvenimas — atvirkščiai. Kokio menko akiračio tais laikai buvau. Kiek mažai pažinojau žmogaus dvasią. Ir tik dabar tai pradėjau suprasti, lyg kokiomis misteriškomis akimis pradėjau regėti. Taip ir naujieji. Susiras save. Vieni greičiau, kiti lėčiau.. Nors ir tarp atvažiavusiųjų yra tokių, kad rodos, jie čia visą amžių gyvenę, nieku nesistebi, viską konkrečiai apskaičiuoja. Vieną tokių galima paminėti, tai — daktarę Šimolūnienę. Man tik teko stebėtis, kaip ji puikiai viską suprato iš pačių pirmųjų dienų. Mes pagyvenom kartu vos porą mėnesių, bet jos asmenybė visuomet man stovi, lyg paveikslas akyse.

Kai kas, skaitau laikraščiuose, dar vis rašo, kad senieji su naujaisiais nesutinka. Negalėčiau to pasakyti apie mūsų miestą. Čia labai greitai metalas tirpsta ir liejasi į vieną figūrą.

MUMS ROMO

IŠ ŠALIES ŽIŪRINT

Sandara norėtų sutaikyti Kanados lietuvius, kurie dabar pešasi laikraščiuose. Bet kaip tą taiką įvykdyti, kai tūlų laikraščių skiltys atdaros viems "peštukams"?

Jeigu chicagiškės Naujienos ...mtų uždarytų tiems laikraštiniam peštukams savo skiltis, ...ai ir Kanados lietuviuose greitau taika įvyktų.

...AIP TAI, SUPRASTI?

...ALT Sąjunga yra tautinė organizacija, kovojanti prieš ...ruvinąjį Stalino terorą ir jo ...arbintojus, lietuvių tautos žu...ikus. Tuo tarpu sąjungos pre...identas, kaip laikraščiai pra...eša, remia lietuviškai kalbanių stalincų veiklą, garsinda...ias per savo radijo pusvalan...i jų parengimus, kviesdamas ...autiečius tuos mūsų tautos ...gamas remti. Ar bereikia di...esnės keistenybės? Kur tokie ...adai nuves ALT Sąjungą?

Nereikia nė stebėtis, kad to...lai vadovybei esant, po są...ngos seimo, ikišiol dar nebu...o oficialiai paskelbta seimo ...utarimai, kiek aukų seime ...auta, kokiems tikslams jos ...skirstytos ir t. t.

ALT Sąjungos skyriai, kurie ...eturėjo savo delegatų seime, po šiai dienai dar nežino, ką ...jungos seimas yra nuveikęs, ...ors tie skyriai ir siuntė savo ...ikas.

Pašalietis

...ORTH WILLIAMS, ONT.

...ors Vienybę čia tolimame Ka...ados miestelyje ir gauname ...siskaityti, tačiau labai ma...i būna žinių iš lietuvių gy...nimo. Šią vasarą, vėl po de...nties metų lankiausi Ameri...je, kartu New Yorke, tad ir ...tariau kiek parašyti Vieny...je apie mūsų gyvenimą. Il...s metus šiame 40 tūkstančių ...rentojų mieste gyvenome ...na šeima lietuvių. Tačiau ...mtinių ir į čia suvažiavo. ...rt Williams yra miško pra...nės miestas, yra darbo tik ...ams, tad nevisi atvykusieji ...i čia likti gyventi, ieško ge...nių darbų kituose Kanados ...estuose. Daugelis tremtinių ...ba miškuose, tik retkarčiais ...yksta į Fort Williams. ...ungtines Valstybes lankiau ...s sykius. Koks skirtingas ...erikos lietuvių gyvenimas ...9 ir 1951 metais. Šiais me...s sutikau daug vienmečių ...ntinių, kurie 1939 metais ...gyveno laisvoje Lietuvoje. ...nebuvau mačiusi 20 metų ...s sutikau Brooklyne, Pitts...ghe, Chicagoje ir kituose ...stuose. New Yorke gyve...i ligiausiai, čia viešėjau pas ...gimines Petra ir Petronė...Atkočaičius, taip pat Joną, ...ą ir Teresę Atkočaičius, ...mond Hill, L. I., N. Y. Pas ...očaičius viešėjau su duk...Irene, ir mudvi jiems ...irdžiai dėkojame už viską.

Petrė Bružienė

MIRĖ ST. LATVIS

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad rugsėjo 1 d. 18 val. Amsterdamo miesto ligoninėje mirė Stasys Latvis, kilęs iš Deltuvos mt., Ukmergės aps. palikdamas žmoną Oną ir sūnų Algirdą. Jo mirtie valandoje gilią užuojautą reiškia giminėms ir pažįstamiems.

Antanas Lukšys, A. ir P. Skruzdžiai, Tomas Valikonis.

LEGIONIERIŲ PIKNIKAS

Hartford, Conn. — Rugsėjo Rugsėjo 9 d., sekmadienį, 2 val. po pietų Lietuvių Sąryšio Darže, East Hartforde įvyksta Amerikos Lietuvių Legiono Fredericko Sabonio 7-to Hartfordo Posto metinė.

Visi apylinkės Postai, Moterys Rėmėjos (Ladies Auxiliary), buvę Amerikos ir Lietuvos kariuomenės kariai, o taip pat draugai, pažįstami ir visi lietuviai kviečiami dalyvauti.

Moterys rėmėjos ruošia skanių valgių. Gėrimų taip pat nepritruks. Šokiams gros orkestras. Todėl, sezonui besibaigiant, nepraleiskime šios progos. — Visi į pikniką!

Busai išvyksta nuo Liet. Parapijos Mokyklos, 339 Capitol Ave., lygiai 2 val. po pietų S.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

MIAMI, FLORIDA
SOUTHERN CROSS HOTEL
PAUL USONIS, savininkas
Jūs būsite patenkinti apsistoję šiame savo tautiečio viešbutyje.
KAINOS PRIEINAMOS
642 N. W. 3rd STREET, MIAMI 36, FLORIDA
Ph. 82-9500

SILVER BELL BAKING CO.
(Taip dabar vadinasi Varpo kepykla)
36-40 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938
ANTANAS BALČIŪNAS, savininkas

Kepa visokių rūšių duoną, ypač specialistai Europos ruginės duonos, kurios jie kepa keliolika rūšių

Vedybom ir parėm kėksų ekspertai

Taipgi kepa ir parduoda krautuvėms ir pristato į namus ne tik visokią duoną, bet ir Tortus, Kėksus, Pyragus ir Pyragaičius.

SUFFOLK COUNTY FARMERS MKT.

Silver Bell Baking Co., šeštadieniais čia turi savo produktų skyrių, todėl Long Islando lietuviai pasinaudokite tais vertingais produktais. Vieta — Middle Island, L. I. arti Jericho kelio.

Tel. Yaphank 3218 ar 3202.

Varpo kepykla greitu laiku atidarys savo skyrių Hicksville, L. I. Penktadieniais ir antradieniais bus HICKSVILLE FARMERS MARKETE. Norintieji užsisakyti Varpo kepyklos duonos ar pyragų, pašaukite aukščiau paduotu telefonu arba parašykite:

SILVER BELL BAKING CO.
Box 44 Middle Island, L. I.

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
Čia gaunami geriausi baldai, televizijos ir radijo aparatai, siuvamos mašinos, šaldytuvai ir visi kiti namų apyrangai reikalingi dalykai.
DUODAMA IŠMOKĖJIMUI 15 MĖNESIŲ
JOKIOS GARANTIJOS NEREIKIA

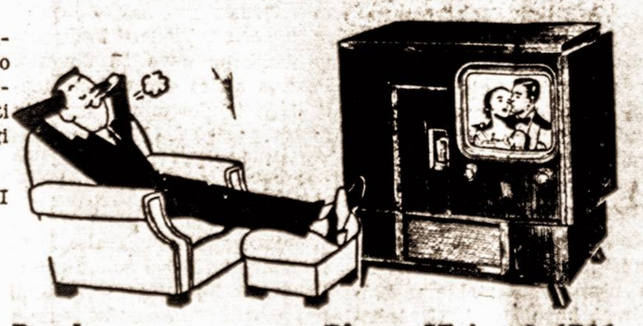

2310 West Roosevelt Road Phone SEeley 3-4711
CHICAGO 8, ILLINOIS
Atdara pirmadieniais, ketvirtadieniais iki 9:30 val. vak. Sekmad. nuo 11—4:30 popiet

TAUPYKITE ŠIOJE SPARČIAI AUGANČIOJE BENDROVĖJE
Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association
KUR—kiekvieno taupomi indėliai yra federalinės valdžios agentūros apdrausti iki $10,000.
KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.
KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama pagal pareikalavimą.
KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.
TURTAS VIRŠ $6,700,000
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N
JOHN PAKEL, President
6234 S. Western Ave Tel. GRovehill 6-7575

BOSTON BAKING CO.
J. Tamošauskas
B. Andriušaitis
Lietuviška duona ir pyragaičiai
Pristatoma į namus ir krautuves
8 Ames St., Lowell, Mass.
Tel. 2-6797

DIAMOND CAFE
V. B. Santeckas ir V. Bukauskas, sav.
Alus, degtinė, vynas
305 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
SO 8-9094

BEE HIVE RESTAURANT
Wm. A. Aliukonis, Sav.
Alus, pirmos rūšies maistas
Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių.
56 High St., Nashua, N. H.

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

M. J. VERBYLA
Metalinių reikmenų krautuvė 861 Bank Street
Degtinės krautuvė
Green ir Leonard Sts.
Waterbury, Conn

STANLEY SHUKIS
Pristato į namus pirmos rūšies medžiagos drabužius: siutus, paltus ir t.t.
Priimami užsakymai
Atvyksta į namus pamieruot
607 Washington Ave.
Waterbury, Conn.

LIETUVIAI PASAULYJE

— Argentinos lietuvių susivienijimui sukako 37 metai. Šios vienu metu vienintelės lietuvių organizacijos Argentinoje veikloje ypatingai pasižymėjo jos kūrėjai ir vėlesnieji ugdytojai, kaip A. Šiaudytis, J. Šutinis, J. Sereika, Grigaitis ir kt. Dabar organizacija turi šešis skyrius. Susivienijimas turi 600 narių ir 500,000 pezų kapitalo.

— P. Gvildys Kanados Ontario provincijoje ir šiemet pa siliko stalo teniso mesteriu.

— Venecuelos lietuviai surinko Vokietijoje pasilikusiems broliams 1,500 bolivarų ir pasiuntė savo aukas per Raudonąjį Kryžių.

Australijoje Sydnejaus priemiestyje Bass Hill 30 lietuvių šeimų pasistatė namus ir apsigyveno arti vienas kito.

— Buenos Aires, Argentinoje, lietuviai paminėjo pianistą I. Paderewski, laikydami jį lietuvių kilmės ir paeinantį iš Žemaitijos. Jo tikroji pavardė buvusi — Poderys.

—Montrealio, Kanadoje, Mažosios Lietuvos Bičiulių dr. rengia loteriją, kurios pelnas turi sudaryti fondą Mažosios Lietuvos lietuvius šelpti.

— Nepriklausomoji Lietuva, Kanados lietuvių laikraštis renka atplaukusiems iš Lietuvos į Švediją trims lietuviams aukas padengti jų į Ameriką išlaidas.

— Naujas ateivis Kanadoje Jonas Dėdinas besimaudydamas ežere nuskendo. Jonas Dedinas kilęs iš Kudirkos Naumiesčio.

— Sao Paulyje Brazilijoje buvo surengtas rašytojų vakakars. Dail. Kairys įspūdingai papuošė sceną, iš savo kūrybos skaitė Vinkšnaitienė, K. Požeraitė, V. Laurinaitis, J. Joteikaitė ir K. Ambrozevičius.

—Petrašiūnų popierio fabriko darbininkai lietuviai buvo nuvykę į Rusiją Novoznamesską popieriaus fabriką, kur jie mokė vietos darbininkus popieriaus gamybos paslapčių.

— Belgijos lietuviai šiuo metu smarkiai emigruoja iš šio nelabai jiems svetingo krašto. Daugiausia vykstama į Kanadą.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
and Loan Association of Baltimore City

Metinis dividentas 3%

Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki 10,000

684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

NUOSTABI VIETA ATOSTOGOMS
E. Račiūnienės - Rachun
LIETUVIŠKA FARMA

Yra pačioj gražiausioj Catskill kalnų papėdėj. Patogiausios sąlygos maudytis, žuvauti, pailsėti. Gardūs lietuviški valgiai. Prieinamos kainos. Dėl smulkesnių informacijų ir užsakymų rašykite adresu:

MRS. ELIZABETH RACHUN
Platte Clove Road, Tannersville, New York.
Phone: Tannersville 155 J-2

PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-8785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras
TRAUN'S
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2-nd Street Tel.: DEW 513
PHILADELPHIA, PA.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA.
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

AMERIKOS PRAEITIES BRUOŽAI

THOMAS JEFFERSON—PREZ. STIPRINA RESPUBLIKĄ

Thomas Jeffersonas turėjo išimtinai didelės įtakos gyvenime jau todėl, kad jo būdas atitiko jaunos nacijos idealams. 1801 metų aplinka sudarė įspūdį, kad valdžią į savo rankas paėmė demokratija.

Kaip visados labai kukliai apsivilkęs Jeffersonas išėjo su savo draugais iš mažo viešbutėlio ir pasikėlė į kapitolijaus kalnelį. Jis paspaudė senate pirmininkavusiam savo priešui ranką ir padarė priesaiką.

Savo pirmajam pareiškime Jeffersonas žadėjo sudaryti "išmintingą ir taupią" vyriausybę, kuri stengsis palaikyti gyventojų tarpe tvarką, bet visais kitais atžvilgiais gyventojams suteiks plačiausią laisvę veikti ir siekti gerbūvio."

Pats Jeffersono asmuo Baltuosiuos Rūmuos skleidė demokratinę nuotaiką. Jis vienodai gerbė ir aukštą pareigūną ir eilinį pilietį. Savo artimiausiems bendradarbiams nuolat kartojo, kad jie tėra tik žmonių tarnai, jų įgaliotiniai. Jis rėmė žemės ūkį ir skatino veržlumą į vakarus, tada ypatingai pasireiškusį, jis stengėsi pravesti labiausia palankius, liberalinius naturalizacijos įstatymus ir tvirtai tikėjo, kad Amerika visų nuskriaustųjų rojus.

Į 1809 metų pabaigą Jungtinių Valstybių skolos buvo sumažintos lig 60 milijonų dolerių. Jeffersonas darė įtakos ir atskiruose šteituose (valstybėse). Viena valstybė po kitos pradėjo naikinti nuosavybės cenzo įstatymus, kurie suteikė balsavimo teisę tik nuosavybių laikytojams. Jo įtakoje buvo sušvelninti kai kurie papročiai ir įstatymai skolininkams ir nusikaltėliams.

LOUSIANOS TERITORIJOS PIRKIMAS

Jeffersonui pavyko žymiai praplėsti respublikos teritoriją. Ispanija jau senai valdė žemes esančias į vakarus nuo upės Missisippi lig Naujojo Orleano. Netrukus po Jeffersono išrinkimo į prezidentus, Prancūzijos imperatorius Napoleonas privertė silpną Ispanijos vyriausybę perleisti Lousianos teritoriją Prancūzijai. Reikalavimas pateiktas Ispanijai, privertė amerikiečius susirūpinti Naujojo Orleano likimu. Kilo didžiausias rūpestis dėl tos padėties, kuri susidarytų užėmus užimtas žemes. Naujasis Orleanas buvo nepakeičiamas uostas Amerikos prekyboje su užsieniu. Per šį uostą buvo suvežami žemės ūkio produktai iš Missisippi ir Ohio upių sričių.

Napoleono planai sukurti kolonijalę valstybę į vakarus nuo Jungtinių Valstybių ir jų, taip sakant, pašonėje, sudarė pavojų ne tik jų prekybos reikalams bet ir aplamai respublikos saugumui.

Jeffersonas davė Napoleonui suprasti, kad jeigu prancūzai paimtų savo žinion Lousianą, tai būtų ženklas amerikiečių ir anglų armijoms pasipriešinti. Napoleonas tikrai patikėjo, kad amerikiečiai, kartu su anglais, gali pulti prancūzus. Napoleonas apskaičiavo, jog taika su Anglais yra trumpalaikė. Ir kada prasidėtų karas su Anglija, jis neišvengiamai Lousianos netektų. Štai kodėl Napoleonas sutiko minimą teritoriją parduoti Jungtinėms Valstybėms. Napoleonui buvo svarbu ir papildyti savo iždą ir būsimojo karo su Anglais atveju pasiekti draugystės su Amerika. Milžiniška teritorija atiteko Jungtinėms Valstybėms tik už 15 milijonų dolerių.

Jau tais laikais buvo pasakyta, kad "Jeffersonas nupirkęs Lousianą taip ištempė Jungtinių Valstybių konstituciją, kad ji ėmė braškėti." Nei vienas konstitucijos straipsnis neįgaliojo prezidento pirkti svetimas žemes ir be to dar jis šiuo syk veikė be kongreso žinios.

Bet šios operacijos dėka 1803 metais Jungtinės Valstybės gavo tokius didelius turtus, dviejų su puse milijonų kvadratinių kilometrų žemės plotus, puikų uostą ir gražų, pagal tų laikų nuomonę didelį Naujojo Orleano miestą. Tokiu būdu įgytos žemės po kelių dešimtų metų tapo turtingiausiomis žemės ūkio produktų sritimis. Nuo šio laiko Jungtinės Valstybės kontroliavo visas šio kontinento upes. Po keleto metų visomis upėmis pradėjo plaukti laivai, kurie vežė kolonistus į lig šiol dar neapgyventas Vakarų vietoves. O iš ten buvo gamėnami javai, mėsa, kailiai ir daugybė kitokių prekių.

ANTRASIS JEFFERSONO PREZIDENTAVIMAS

Niekas neabejojo, kad Jeffersonas bus ir antru kartu išrinktas prezidentu. Lousiana buvo skanus kąsnis. Respublika turėjo ir pasiekė lig tol nematyto gerbūvio. Jeffersonas darė viską, kad tik piliečiai būtų patenkinti.

Tad visai suprantama, kad 1804 metais Jeffersonas iš 176 rinkikų gavo didžiąją daugumą 162 balsus. Antrojo savo prezidentavimo metu Jeffersonas, norėdamas išlaikyti neitralitetą Prancūzijos ir Anglijos kovoje, dar kartą panaudojo neįprastu būdu federalinės vyriausybės valdžią.

Kariaujančios valstybės viena kitą blokuodamos padarė daug nuostolių Amerikos prekybai. Anglija stengėsi sukliudyti Amerikos laivams gabenti prekes iš West Indijos ir užblokavo beveik visus Europos uostus nuo Ispanijos lig Elbės. Savo keliu Prancūzija pagrobdavo visus Amerikos laivus, kuri leido anglams daryti kratas, arba jei tie laivai užsukdavo į Anglijos uostus. Atė jo laikas, kai joks Amerikos laivas negalėdavo pasirodyti Prancūzijos kontroliuojamuose vandenyse. Taip pat jau nebuvo galima prekiauti su Anglija.

Dar viena aplinkybė privertė amerikiečius nedraugingai laikytis anglų atžvilgiu. Anglai karo eigoje nepaprastai išplėtė savo laivyną, kuris pasiekė 700 kovos laivų ir šimto penkiosdešimtys tūkstančių jūrininkų. Ši tvirta siena saugojo Anglijos salas, rėmė jos prekybą ir saugojo jos susisiekimą su kolonijomis. Bet tais laikais Anglijos jūrininkai buvo blogai išlaikomi, jiems mažai mokėjo, o maitino dar blogiau. Be to dar karo laivyne viešpatavo žiauri drausmė. Tad pakankamą skaičių jūrininkų buvo sunku surinkti. Dėl šių priežasčių daugelis anglų jūrininkų dezertyravo į amerikiečių laivyną, kur ir mityba geresnė ir drausmė lengvesnė. Anglijos karininkai laikė savo pareiga daryti kratas amerikiečių laivuose ir jeigu rasdavo ten buvusius Anglijos laivyno jūrininkus — pasiimdavo. Jie nenorėjo suprasti, kad anglas naturalizavęsis Amerikoje, jau pasidarė ne Anglijos karaliaus valdinys, bet laisvas amerikietis. Žinoma, amerikiečiai tuo nepaprastai pasipiktino. Amerikiečių jūrininkams buvo didelis pažeminimas, kad anglų kreiseris atstatydavo į jų laivą patranką, o anglų leitenantas išrikluodavo amerikiečių jūrininkus ir tardė juos: —kurios valstybės jie piliečiai. Nereikia dar užmiršti, kad kai kurie anglų karininkai buvo šiurkštūs ir elgėsi neteisingai. Jie jėga nusitempdavo nuo amerikiečių laivų ne tik šimtus, bet tūkstančius amerikiečių laivų įgulos vyrų.

Prezidentas Jeffersonas matė savo šalies piliečių pasipiktinimą ir griebėsi ypatingų priemonių nepakenčiamą bendrą padėtį taisyti.

Liberty
Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION
Philadelphia 7, Pa.
235 N. BROAD STREET
(Temporary Address)
New Building Under Construction at 202-204 North Broad Street
Total Assets . . . $9,396,856
General Reserves and Surplus $502,012
CHARLES S. CHELEDEN, President
Current Dividend 2½% Per Annum
Payable June 30 and December 31
Paid Without Interruption Since 1901
SAVINGS ACCOUNTS NOW INSURED UP TO $10,000.

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINIO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.
TR 1-6627

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS ir BARAS
3759 N. 7th STREET,
PHILADELPHIA, PA.

TREMTINIŲ PAGALBOS VAJUS NEW YORKE

Prieš tris mėnesius Balfo paskelbtojo vajaus parengiamasis darbas vyksta pilnu tempu. New Yorko Tremt. Pagalb. Vajaus Komitetas darbą yra paskirstęs keturioms sekcijoms, o kad veikla būtų labiau koordinuota, sekcijų pirmininkais išrinkti Vajaus Komiteto nariai.

Vajaus Komitetą sudaro: pirm. P. Aleksis, vicepirm. kun. Pakalnis, sekr. S. Narkeliūnaitė, ižd. V. Aksninis, fin. sekr. I. Radzevičiūtė. Į sekcijas yra suteiktos visos aktyviausios New Yorko vietos lietuvių jėgos. Labai greit į pakvietimą atsiliepė veiklesniųjų lietuviškųjų organizacijų vadovybės ir jų nariai.

Tremtinių pagalbos vajų sutiko globoti Garbės Komitetas, į kurį įeina: kun. J. Aleksiūnas, prel. J. Balkūnas, gen. konsulatas J. Budrys, J. Ginkus, kun. J. Gurinskas, K. Jurgėla, kan. J. B. Končius, J. Laučka, P. Montvila, kun. Pa. kainis, kun. A. Petrauskas, V. Sidzikauskas, J. Stukas, S. Sužiedelis ir J. Tysliava.

Vajaus Komitetas ir sekcijų nariai kas 2-3 savaitės renkasi pasitarti ir surasti naujų priemonių iškylantiems sunkumams nugalėti.

IŠIMTIS TREMTINIAMS

Rugpiūčio 22 d. 8 val. Balfo raštinėje, 105 Grand Steet, Brooklyn 11, taipgi įvyko vajaus komiteto ir sekcijų narių pasitarimas, kur buvo pranešta apie ligšiolinę veiklą.

Pirmiausias ir skubiausias darbas, pasirodė, yra leidinio sekcijos, kuri turi surinkti skelbimus, žinias ir tremtinių padėkas iki rugsėjo 21 d. Išsiuntinėta apie 70 laiškų organizacijoms, įstaigoms, biznieriams, apie 280 laiškų specialiai tremtiniams ir pagaliau numatyta dar atspausdinti visuose laikraščiuose atitinkamos formos skelbimą, kuri tremtiniai, užpildę ir išsikirpę, su čekiu ar pinigais prisiųs Balfui.

Numatytas skelbimų ir sveikinimų tarifas: puslapis kaštuoja $30.00, pusė — $15.00, trečdalis — $10.00, ketvirtis — $8.000. Tačiau tremtinių padėkos tekstuose po $4.00, nes jų bus daug ir turi būti daug. Dabar proga viešą padėką pareikšti savo sponseriams.

Leidinio sekcijos nariai jau suverbavo besiskelbiančiuosius jau gauna medžiagą ir leidinio redagavimas jau vyksta.

Leidinio sekciją sudarė: pir., I. Radzevičiūtė ir nariai — A. Bulvidienė, D. Klinga, P. Narvydas, K. Pačėsa, J. Steponaitis, M. Struskienė, A. Simutis, O. Valaitienė, W. Wolf, V. Zubavičienė.

SAMARIJIECIŲ SAUKLIAI

Antra intensyviai į akciją įsijungusi sekcija yra spaudos bei propagandinės šios sekcijos darbas pradėtas gegužės mėnesį ir bus baigtas spalio pradžioje, kai įvyks vajaus užbaigtuvių dieną koncertas. Pro pagandos sekciją sudaro: pirmininkė S. Narkeliūnaitė, nariai — kun. V. Dabušis, J. Krūzė, B. Kulys, J. Petrėnas, ir J. Rygelis. Taipgi pakviesti žymesni oratoriai prabilti per radiją. Numatyta daugiau informuoti vajaus akciją per vykstančius parengimus, paskleidžiant atitinkamų lapelių.

SUDARYTOS GRAŽIOS PROGOS

Bilietų platinimo sekcija ne tik atspausdino bilietus į vykstantį spalių 7 d. koncertą (Lost Battalion Hall 93-29 Queens Boulevard, Elmhurst, N. Y.), bet ir paskirstė juos organizacijoms, platinimo punktams ir pavieniams talkininkams. Jau patogu nusipirkti bilietus iš anksto tiek sau, tiek savo sponseriams. Pasivėlinusiems nemalonu bus likti už durų, kada į koncertą suplauks apie 3,000 svečių. Dar nemaloniau bus grįžti namo, žinant, kad ten vyks jaukus senųjų ir naujųjų lietuvių pobuvis.

Bilietų platinimo sekciją sudaro: pirm. V. Aksninis, nariai — A. Bobinaitė, J. Brundza, J. Kiaunė, Z. Raulinaitis, P. Repečka, A. Solaitis, J. Žemaitytė ir J. Žerolis.

Vidaus sekcija yra atlikusi reikiamus pasirengimus rinkti aukas dėžutėmis ir aukų lapais spalių 1 — 7 dienomis. Vajaus Komitetas per Balfą išsirūpino iš New Yorko miesto valstybės oficialų leidimą vidaus rinkliavai pravesti.

Vidaus rinkliavos sekciją sudaro: pirm. kun. N. Pakalniškis, nariai — P. Minkūnas ir J. Valaitis.

VISŲ PAREIGA

Svarbu, kad tiek senieji, tiek naujieji lietuviai įvairiais būdais paremtų paskelbtojo vajaus darbą, rinkliavą, koncertą ir redaguojamą leidinį.

Organizacijų nariai ir pavieniai aktyvesni lietuviai savo susirinkimuose, o ypač darbo įmonėse turėtų parinkti aukų bent po 1 doleri. Tokie aukotojai taipgi bus paskelbti leidinyje. Nepatogu bus likti nepasikelbusiems biznieriams, profesionalams ir suinteresuotoms organizacijoms. Negražu bus tremtiniams "užmiršti" pa reikšti padėką savo geradariams.

Pareiga atiduoti savo auką vidaus rinkliavos proga, pareiga dalyvauti vajaus užbaigtuvių koncerte, tame senųjų ir naujųjų bendravimo vakare, pareiga neišsiskirti iš patriotiškosios lietuvių bendruomenės sąjūdžio — paremti Vokietijoje bevarginančius mūsų kraujo brolius. B. K.

APIE GYDYMĄ CHIROPRAKTIKOS BŪDU

Apie chiropraktiką jūs sužinojote iš manęs, jūs, kurie gydydamiesi chiropraktikos metodu pasveikote. Taip pat jūs apie chiropraktiką sužinojate iš spaudos, skaitydami, kad kas nors jos pagalba sustiprėjo, išsigydė. Į chiropraktiką daugiausia kreipiasi tokie, kurie nusivilia kitokiu gydymu. Mes, chiropraktikai, pripratę su pacijantais, kurie būna desperacijos spaudžiami, abejingi, užsipyrę.

Chiropraktika jau žinoma daugiau kaip 50 metų. Milijonai žmonių naudojasi jos patarnavimu. Pasirinkdami chiropraktiką, jūs pagrindiniai pakeičiate savo ankstyvesnį gydymosi būdą.

Chiropraktika remiasi faktu, kad pati gamta gydo.

Kada jūs esate sveiki, retai jūs begalvojate, kodėl jūs jaučiatės gerai. Gera nuotaika žmogui suteikia tam tikrą gyvenimo energiją, panašią į elektros jėgą. Toji gyvenimo energija teka iš smegenų, per sudėtingus žmogaus elektros laidus. Tačiau kartą jūs susergate, nes dalis jūsų kūno mechanizmo sustoja normaliai veikti. Sveikas kūno veikimas trukdosi, nes kurioje nors kūno vietoje tasai laidas pakrinkęs. Tuo būdu laidas tinkamai neveikia, kartu neleidžia pasiekti visus kūno nervus.

Vienintelė vieta, kurioje galima surasti tuos trukumus yra nugarkaulis, per kurį teka energija į kūno nervus. Chiropraktai, naudodamiesi neurokalometru suranda kurioje kūno vietoje yra nervų sutrikimas, ir jei toks yra, sužinoma kokiame laipsnyje jis yra. Nustačius tą sutrukdymo vietą, chiropraktikai padaro išvadą apie jūsų būklę. Ir chiropraktikai nutaria kas reikalinga žmogui atitaisyti.

Chiropraktikai ištiria žmogų jiems prieinamais būdais ir peržiūrėję rentgeno nuotraukas, nutaria kas galima žmogui padėti jo kelyje į sveikatą. Tuo būdu choropraktikas remiasi faktais, o ne teorijomis.

John D. Petti,
Chiropraktas

HOLLYWOOD INN & HALL
ELŽBIETA RUDAUSKIENĖ,
Savininkė
Baras ir salės pramogoms
2419 W. 43rd STREET CHICAGO, ILL.
Tel. VIrginia 7-9880

THE HALF SHELL
P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Įvairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, L. I., N. Y.
Bay Shore 2996.

TĖVŲ DĖMESIUI

LIETUVIŲ KALBOS MOKYKLA

Atidarau Amerikos lietuvių vaikams Lietuvių Kalbos Mokyklą Mokytis Namie. Vaikai bus mokomi lietuviškai skaityti, gramatiškai rašyti, duotos pagrindinės žinios iš Lietuvos istorijos, geografijos ir lietuviškos kultūros. Bus duotas ir abėcėlės kursas, dar nemokantiems skaityti.

Mokiniai gaus paštu mokytojų specialistų paruoštas pamokas ir nurodymus, kaip mokytis. Tėvams bus atsiųstos instrukcijos kaip prižiūrėti, kad vaikas imamą kursą pasisavintų.

Visas atitinkamo skyriaus kursas kaštuos tik $25.—. Užsakymai priimami šiuo adresu:

Dr. A. Šerkšnas, 231 Woodstock Ave., Putnam, Conn.

Reikia atsiųsti šias žinias: vaiko pavardė, vardas, amžius, adresas, kurio skyriaus kurias nori imti. Užsisakyti tuo jau, kad galima būtų išnaudoti jau šie mokslo metai. Pinigų išanksto siųsti nereikia. Kreipkitės informacijų.

Dr. A. Šerkšnas
LKMMN Vedėjas

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, **Elsewhere** $5.50. Advertising rates on application.

***Entered** as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.*

LIETUVIŠKŲ ORGANIZACIJŲ LIKIMAS

Kiekvienoje lietuvių kolonijoje rasime bent keletą organizacijų ir klubų. Senesni žmonės gerai žino kaip daug čia įdėta darbo ir pasiaukojimo. Ištisos kartos veikliausių ir geriausių Lietuvos sūnų dirbo pasiryžusios žūt-būt išlaikyti tuos lietuvybės židinius. Lietuviai sveiko instikto vedami stengėsi laikytis arti vienas kito. O susibūrę vienoje vietoje troško pasireikšti saviškai — lietuviškai.

Jų sukurtos organizacijos buvo priemonės palaikyti lietuvišką dvasią saviškių tarpe, o be to dar jos buvo vaizdus mūsų kūrybinių sugebėjimų įrodymas.

Ilgų dešimtmečių darbo vaisiais atrodo dabar galima būtų naudotis ir džiaugtis ankstyvesnės kartos rūpestingumu ir darbštumu.

Bet mes matome, kad ne maža mūsų lietuviškų organizacijų atsidūrė rimtame pavojuje. Tuo tarpu, kai daugumas senų organizacijų ir klubų steigėjų laikosi ramiai, atsiranda gaivalų, kurie tiesia rankas į lietuvių patriotų sukurtas įstaigas ir, svarbiausia, jų turtus. Nieko pikta nematydami lietuviai patriotai vieną liudną dieną pastebi, kad organizacija nebe jų rankose. Jau vadovaujamas vietas turi užėmę vadinamieji "progresyvieji", jau visuotinos susirinkimuos šeimininkauja. Tie, "progresyvieji", arba geriau pasakius komunistai ir jų šalininkai jau daugelį lietuvių įstaigų apsėdo. Jie nėjo atviru keliu. Nes žinojo, kad sutiks kietą pasipriešinimą, jie dėjosi gerais katalikais, net mišias kai kitaip negalima užpirkdavo, ir nesigailėjo paaukoti toms įstaigoms, kurių priešakyje stovi įtakingi asmenys. Tokių pavyzdžių turime labai daug. Bet kai jie galutinai gauna kurioje nors įstaigoje viršų, tada jie jau pradeda kalbėti atvirai ir nesivaržydami. Tada mūsų geraširdžiai ir neturį užpakalinių minčių senieji darbuotojai — patriotai pajunta, kad neteko savo ilgo darbo vaisių. Lietuviškų organizacijų užkariavimas buvo atliktas neabejotinai, pagal iš anksto nustatytą planą ir slaptai nuo daugumos organizacijų narių.

Ir metodai šiame darbe buvo panaudoti patys juodžiausi: apgaulė, melas ir visokios kitos priemonės, kurias vartoja sąmokslininkai.

BŪTINA ORGANIZUOTA VEIKLA

Mūsų spaudoje daugiausia dėmesio kreipiama į klausimus, kurie turi greičiau teoretinės reikšmės, na ir polemika bei ginčai, kurie malonumą suteikia greičiau tik tų ginčų dalyviams, pas mus plačiai bujoja...

Bet ir čia iškeltas mūsų organizacijų klausimas, nors pirmu žvilgsniu jis ir atrodo kasdieniškas, bet vertas didelio mūsų visuomenės dėmesio.

Jau todėl yra labai negerai, kad daugelis visai nemato ir nenori matyti mūsų čia pavaizduoto pavojaus kai kurioms mūsų organizacijoms.

Šiais laikais visai nepateisinama vadinamoji neitrali pozicija, kada sakoma, jog yra vistiek kas vadovauja lietuviškai organizacijai. Šiandieną visas pasaulis pasidalinęs į dvi dalis. Ir ypatingai mes lietuviai, kai mūsų tėvynė yra pavergta, privalome įsisąmoninti, kad komunistai kur jie bebūtų, ar čia pat, kurie greta mūsų gyvena ir tik piknikų ruošime pasižymi, ar tie kurie jau tikrąjį veidą turi progos parodyti apsivilkdami enkavedistų uniformas, — jie yra vienodi mūsų tautos priešai.

Mūsų didelė pareiga apsaugoti mūsų sunkiu darbu sukurtas draugijas ir klubus nuo komunistinės įtakos. Jau yra pastebėta, kad komunistai visados į bet kokius susirinkimus ar rinkimus eina organizuotai, iš anksto pasiruošę. Tad ir lietuviai patriotai turėtų drausmingai iš kalno paruoštu planu eiti prie mūsų organizacijų apvalymo nuo komunistų įtakos. O pirma visa ko reikia juos išaiškinti, nes jie slepiasi net draugijose, kurios turi šventųjų vardus.

Tam tikro geraširdiško nuolaidumo pas mūsų žmones netrūksta. Dažnai išgirsti, kad geras tautietis apie komunistuojantį sako: "Nors jis šiek tiek raudonas, bet geras frentas"... O šis "geras frentas" tik laukia progos tautietį išstumti iš vadovybės, tos draugijos, kuriai tiek daug metų nuoširdžiai dirbta. Tada jau bus kitokia jo kalba ir laikysena.

Šis darbas tikrai yra vienas svarbiausių uždavinių lietuvių kolonijose. Ir dar svarbu, kad tai mes turime galimai greičiau atlikti. Juk visos šio krašto įstaigos stengiasi apsivalyti nuo komuinstinio gaivalo. Lietuviai tuo labiau neturi šiuo žvilgsniu atsilikti.

PASKUTINIAI TREMTINIAI ATVAŽIUOJA

Jau viešai paskelbta, kad lig galo metų į šią šalį atvažiuos įvairių tautų dar apie aštuonios dešimtys tūkstančių tremtinių iš Europos. Dabar atvykstantieji pasakoja, kad tokių, kurie turi vilties išemigruoti lietuvių tarpe yra jau nebedaug.

Baigiasi naujų ateivių banga. Čia atvykusiais daugumoje neteneа rūpintis, tik išimtinais atsitikimais esti reikalinga parama. Bet tie mūsų žmonės, kurie jau pasiliko Vokietijoje ir Austrijoje, tie žmonės sudarys visais laikais mums rūpestį. Jų būklė sunki ir sunkės ateityje, kai visos labdaringos organizacijos juos užmirš. O liko be pagyvenusių žmonių ir jaunimo, kuris reikalingas mokslo ir auklėjimo. Tad neužmirškime jų, nes be mūsų nėra kam daugiau jais rūpintis.

Rezistencija ir įtūžimas

(Tęsinys)

7. Nauji krašto rezistencijos atstovai būtų sunkiai atvykę užsienin be Delegatūros pagalbos ir reikiamos organizacijos. **Archyvas rodo, kad visą paštą ir visus raštus jie buvo adresavę BDPS Užsienio Delegatūrai.** Jie niekur jos darbininkų nesugėdino. Jie turėjo įgaliojimą aiškintis galimai platesnio rezistencinių ir politinių lietuviškų jėgų užsienyje apjungimo klausimą. Jie tai darė pirmiausia su VLAK narių ir atstovų užsienyje, taip pat su BDPS UD nariu. Ar jie darė gerai, vėliau pradėję galvoti, kad pasiekus platesnio susitarimo, BDPS atskira užsienio atstovybė nebūtų reikalinga, yra nuomonės klausimas ir šiandien viešumoje nesvarstytinas, pagaliau, ir jokios praktinės reikšmės nebeturis.

8. VLAKo ir BDPS atstovai pasiekė susitarimo su VLIKu, "šventą Tamošių netikėlį pagaliau įtikino," ir tai principe buvo gerai. Į susitarimą tačiau buvo įtraukta visa eilė svarbių valstybinės reikšmės nuostatų, dėl kurių būtinumo kaikurie BDPS Delegatūros nariai abejojo, būdami įsitikinę, kad tai krašto rezistencijai nebus priimtina. Jie dėl to, kur reikia, notifikavo savo nusistatymą, kad pagal turimus delegatų įgaliojimus tiek toli siekiančių nutarimų nebuvo pagrindo daryti. Bet jie laikėsi taip, kad praktiškai naujam susitarimui nekliudytų, jis juk turėjo tarnauti Lietuvos labui, kuris yra aukštesnis už bet kokius formalizmus, ypač kovos stadijoje.

9. "BDPS organizatoriai užsienyje" (tokie buvo tik Lietuvoj, nes užsieny buvo tik atstovybė) niekur nėra bandę iškreipti atvykusio atstovo pareiškimus (kitas atvykusis atstovas politikos ir partijų reikalais veik nesidomėjo...) ar kaip nors jiems "užbėgti už akių". Apie komedijas, kaip kaikas norėjo gauti jų pareiškimus, kokiai grupei naudingus, tuo tarpu galime nekalbėti. Šiaip viešų pareiškimų atvykėliai nėra darę, ir gal teisingai elgėsi.

10. Susitarimas su VLIKu, kad pilnai įsigaliotų, krašto rezistencijos organų turėjo būti patvirtintas. Užsienyje, propagandos tikslams, buvo tenkintasi jo vienašališku įsigaliojimu. Bet patvirtinimo procedūra dabarties sąlygomis sunki ir lėta. Reporterio žiniomis, gautomis iš itin kvalifikuoto šaltinio, tokio patvirtinimo iš krašto nebuvo galima gauti. Protokolo nepatvirtino senoji krašto rezistencijos organizacija, kurios atstovų vardu jis buvo darytas. Jo negalėjo patvirtinti ir naujoji krašto rezistencijos organizacija, kas visai suprantama, nes ji negali tvirtinti aktu, kurie buvo kitos organizacijos ar jos padalinio vardu sudaryti. Reikia žinoti, kad krašto rezistencijos organizacijų vardai, pobūdis ir metodai dažnai keitėsi ir gal keisis ateityje, nes MVD santvarkoje kitaip negali būti. Gal krašto rezistencija ir "negerai elgėsi", bet užsienio narsuoliai ir sutarčių teorijos žinovai vis negali jų įtikinti. Tai, pagaliau, ne esminis dalykas, nes tiek tokių sutarčių patvirtinimai, tiek visa įgaliojimų problema dabartinėmis okupuotos Lietuvos gyvenimo sąlygomis nėra normali, jei iš viso kaip nors įmanoma. Toje plotmėje gali būti kalbama apie grupių, sričių susitarimus ar tam tikrų organizacijų įgaliojimus, bet sunkiai apie viso krašto, apie visos rezistencijos ar juo labiau "visos Lietuvos įgaliojimus. Rezistentai tokių plačių ir iškilmingų terminų nei nevartodavo. Apie įgaliojimų "pasisavinimus" ar "neturėjimus" plačiai prakalbėjo tik kai kurios politinės grupės, kurios, matyt, labai kentė, kad tokių ilgai neturėjo, ir pradėjo smarkiai triukšmauti, kai šiokius tokius susirado. "A, mes dabar turime geresnius ir tikresnius už jūsų. Ką ten, jūs jokių neturėjote, jūs melavote..." Vargu gali būti vaikiškesnis žaidimas..."

11. Sunku būtų surasti tinkamą teisėją, išskyrus nebent Dangiškąjį Tėvą, kas galėtų nuspręsti, kas mūsų rezistencinėje kovoje yra arivistai, kas idealistai. Vieną betgi aišku, kad toje kovoje arivizmui bujoti nedaug tėra palankių sąlygų ir algos niekas nemoka, nei žada mokėti. VLIKo ir jo pastovių bendradarbių būrelis bent šiokią tokią algelę iš visuomenės suaukotų pinigų gau davo, o tie, kurie turėjo ryšių su VLAKu, BDPS ar ypač tie tikrieji "negirdėti herojai" nėra sunkinę mūsų viešųjų išdų savo neapmokėtomis sąskaitomis... Pelną ar karjerą padaryti jiems iš tikrųjų jau teko turėti daug progų, — bet tiktai arba sunaudojant laiką ir sveikatą darbui, kuris kokiam bozai lieka, poilsiui bei pasirūšimui prie praktiškų tremties gyvenimo profesijų, arba pastatant į didesnį pavojų savo gimines Tėvynėje, arba tęsiant "šuns būdos" gyvenimą aplinkybėmis, kurias tegu romanistai aprašinėja, arba rizikuoti savo galvą, arba ją pakloti bei būti pakištam po nežinoma velėna, kur tėvas motina niekados kapo nesuras, ar ba būti pačioje jaunystėje kulkos pakirstam ir išmestam kokio Lietuvos miestelio turgavietėje iztrebitelių apspiaudymui bei lavono "atpažinimui"... Tokių atsitikimų jau buvo! Žinoma, istorikui Šapokai jie dar negirdėti, jo aplinkos visuomenė tokių negirdėtų herojų nepripažįsta, jam tai "arivistai jaunuoliai". Šlykštu girdėti tokią publicistiką. Bet ateities istorikai, tikimės, apie tai žinos ir visuomenė, turėdama faktus, savo mastu vertins..

12. Pagaliau, jei jau kalbėti apie tokius niekus, kaip amžių, tai jūsų reporterio anketa yra nustačiusi, kad absoliutinė didžiuma anuose reikaluose veikusių žmonių tuomet turėjo amžių tarp 30 ir 50 metų. Taigi, maždaug tokio senumo, kaip ir Tėviškės Žiburių redaktorius, šiandien vertinantis tos "arivistinių jaunuolių" grupės užsimojimus. Taigi, am žius net kiek per senas, bent kaikuriems, aktyviame rezistencijos darbe. Beveik gaila, kad ne toks dar didelis skaičius stengiasi angažuotis tikrų jaunuolių, nes būtų svarbiausia, kad rezistencijoje dalyvautų jaunimas. Ir labai liūdna, kad tokie istorikų morališkai klaikūs atsiliepimai kažin ar gali labiau skatinti jaunuolius ryžtis darbui, gyvenimui ir veiksmui, už kuri jie taip gali būti kokio lietuviško laikraščio redaktoriaus įvertinti, jei per nelaimę jie nebus su uo iš tos pačios parapijos ar iš to paties partinio rateilo...

DVI PASTABOS

Po šių "12 punktų" reikėtų padaryti dar dvi pastabas.

Pirmoji būtų tokia:—

Šie "pliki" paaiškinimai duoti visuomenei, remiantis jūsų reporterio anketos duomenimis ir jam įmanomo prieiti mūsų rezistencinio archyvo medžiaga. Jei tie duomenys ir medžiaga būtų nepakankamai pilni, jei informacijos šališkos ar tuo būdu ir išdavos perdėtos, tai jos kiekvienu atveju rodo, kad Šapokos tvirtinimai yra be galo ginčytini, neatsargus, arba aiškiai melagingi ir morališkai nekvestioniuojami. Antrą vertus, problema yra daug rimtesnė, kad ją T. Žiburių forma nagrinėti. Taip niekas neišsispręs, ir yra stačiai vaikiška esminius mūsų rezistencijos klausimus nagrinėti tokiais metodais, kaip dabar pradėjo Draugas ar Tėviškės Žiburiai. Tas metodas perdaug savotiškas ir keistas rimtų asmenų mokslingumui, kurie turi būti įpratę net savo įtūžimą bent jau kiek kultūringiau apipavaldinti. Dabar gi va: "Štai vėl pasirodė žulikai... Uzi, Margi, uzi... Tai skaldymas, tai ardymas, kojos kišimas, arivistai, negirdėti herojai, sugėdinti kiršintojai, skelbkim viešai jų vardus, tegu visuomenė žino, kas tragišku momentu skaldo tautos vienybę, griauna VLIKą ir ALT..."

Tokia akcija užregistruotina, kaip unikumas. Ir pažymėtina, kad visi puclimai ligi šiol nepasirašyti (išskyrus keistą p. Jakužaičio korespondenciją iš Vokietijos, kur jis turbūt per nesusipratimą aiškinosi sau LRS veikėjų pavardes) arba prisidengti kokios kolektyvinės firmos etikete.

Antrą pastaba ta, kad mes su apgailestavimu turėjome čia kelis kartus panaudoti p. A. Šapokos pavardę, nes pagaliau reikia pasakyti, kad už tuos turgaus metodus privalo juk būti kas atsakingas. Nors parašyta, kad Tėviškės Žiburius redaguoja "Kolektyvas," tačiau pirmame puslapyje įdėtas vedamasis straipsnis be parašo, pagal nusistovėjusią spaudoje tvarką, reiškia, kad jis yra parašytas arba už jį integraliai atsako laikraščio redaktorius, kuriuo T. Ž. skelbia esant dr. A. Šapoką.

MASKVA GRASINA MARŠALUI TITUI

Šį kartą Sovietai jau nebeslepia, kad už "geležinės uždangos" kaž kas netvarkoje. Satelitų nepasitenkinimas komunistiniu režimu didėja, sabotažai darosi vis skaitlingesni ir kariuomenėj atsiranda vis daugiau "išdavikų", kurie drįsta pasiūlyti savo patarnavimus vakarams.

Iš viso to matyti, kad sovietiška kolonizacija, kuri tęsiasi jau eilė metų šiuose kraštuose, pasiekė patį aukščiausį įtempimo tašką. Pasipriešinimas sovietams nuo Baltijos iki Juodosios jūros įgauna vis aštresnes formas.

Už ką buvo teisiami karininkai?

Satelitų karjuomenėj mažiau patikimi karininkai atleidžiami. Šią vasarą buvo nušalinti net ir tokie, kurie atrodė esą dideli sovietų draugai ir ilgus metus buvo tarnavę raudonosios armijos eilėse.

Lenkijoj, Bulgarijoj ir Vengrijoj suimta nemažai aukštų karininkų, apkaltinti "kasę duobę" sovietiškai armijai.

Čekoslovakų komunistų organas Rude Pravo pripažįsta, kd čekoslovakų armijoje esą daug išdavikų karininkų, kurie nesutinka čekoslovakų armiją padaryti sovietišku modeliu. Tuo pretekstu, kad reikia gintis nuo Tito agresijos, į Vengriją, Bulgariją ir Rumuniia atsiunčiamos naujos sovietiškos divizijos ir šiu kraštų kariuomenė jau seniai prašoko taikos sutartimi nustatytą skaičiu.

Masinės deportacijos iš Jugoslavijos pasienio

Sovietai bet kokia kaina nori išlaikyti savo kontrolę satelitiniuose kraštuose. Atbėgę iš šių kraštų žmonės pasakoja, kad ten dabar vykdomas negirdėtas teroras. Bet šis teroras sutinka vis didesnį gyventojų pasipriešinimą. Kai kur valstiečiai degina visą derlių, kad tik nereiktų atiduoti sovietams. Rumunijoje prie Gorj buvo nužudytas vienas milicijos kapitonas ir keli kareiviai, o prie Stefanesti įvyko rimtas susirėmimas tarp kariuomenės ir valstiečių.

Vengrijoje, Bulgarijoj ir Rumunijoj vykdomos masinės deportacijos visų "nepatikimų elementų." Bulgarijoj iš Tchavach 75 vagonuose buvo deportuoti visi kaimo gyventojai, teleidžiant pasiimti tik po mažą ryšulį, iš Krutcheno buvo 18 vagonuose, kaip kokie gyvuliai, išvežti valstiečiai į nežinomą vietą. Šveicarų spauda rašo, kad panašios deportacijos vyksta ir Rumunijoje.

Titoizmo judėjimas plečiasi

Daugelis senų komunistų, pamatę ko siekia sovietiškas imperializmas, šiandien bando kovoti prieš Maskvą. Moralinę paramą jie gauna iš Jugoslavijos, kuri ragina juos sukilti prieš sovietų terorą jugoslavų pavyzdžiu ir nusimesti Stalino tiraniją.

Tito neseniai savo kalboje kreipėsi į Maskvos satelitus, įspėdamas, kad jie susilauks tokio pat likimo, kaip Pavolgio vokiečiai, arba Baltijos kraštai, iš kur šimtais tūkstančiais buvo deportuota į Sibirą.

Tito, kuris gerai pažįsta bolševikus, žino ką sakąs.

Laikas ir Mes

Kazys S. Karpius

JAPONIJOS TAIKA

Amerikai pakvietus Sovietų Sąjungą į San Francisco, kur šiomis dienomis 52 valstybių įvyksta konferencija pasirašymui taikos su Japonija, visų nuostabai, Maskva kvietimą priėmė. Kai patyrė, kad Gromyko atvyksta valst. sekr. Dean Acheson pareiškė, kad sovietai negalės ten kelti savo kermošių ir pasinaudoti "veto" teise atmesti paruoštą sutartį. Turės sutikti, arba tylėti.

INDIJA GRAIBSTOSI PATAMSĖJE

Indijos Nehru, nors esąs griežtas antikomunistas, šoka pagal Kremliaus muziką. San Francisco įvykstančioje konferencijoje, taikai su Japonija Nehru atsisakė dalyvauti, prikaišiodamas, kad toje sutartyje, tarp kita ko, nėra pažymėta, jog Rusijai atiduodama Kurilų salos ir pietinė Sachalino salos pusė. Nors Rusijai tai atidavė pats Rooseveltas Jaltos konferencijoje. Sovietai dar reikalauja per savo įtakon patekusias Azijos valstybes.

Nors Amerika davė Indijai grūdų, žmonėms nuo bado gelbėti, bet Indija nenori būti Amerikos draugu. Nėra abejonės, kad Indija, sovietų grasinama ir spaudžiama tiki išlikti nepriklausoma, išvengti Kinijos likimo ir tuo atveju jeigu pataikaus sovietams.

Indijai gal būt per toli Čekoslovakijos pamoka. Ir Čekoslovakijos prezidentas dr. Beneš pataikavo Stalinui, bet tas nei kiek nepadėjo tai valstybei išgelbėti savo nepriklausomybę. Priešingai, tas tik padėjo komunistams geriau pasiruošti, ir kai atėjo laikas Čekoslovakija krito kruvino Kremliaus auka.

Nehru tokiu pat būdu, kaip dr. Beneš, palengva paruoš komunistus Indijai užvaldyti.

TELEFONAS BE VIELŲ

Niekas mums jau nėra stebuklas turint gausius techniškus išradimus. Tačiau laikas nuo laiko įvedama nauji, dideli praktiški pagerinimai, kurie yra tiesiog stebuklingi.

Štai Amerikos Telegrafo ir Telefono kompanija įveda nau jausį patobulinimą telefono susisiekimo srityje. Tam tikslui išleista $40,000,000.

Šis naujas telefono susiekimas nuo Atlanto iki Pacifiko bus bevielinis, ir tai bus priedas vieliniams telefonams. Jis pagreitins ir palengvins tolimų telefoninių susisiekimų reikalą.

Naujas bevielinis telefonas eis mikrobangomis, apimdamas 46,000 mylių telefono aptarnavimo tik pradžioje. Vėliau apims net 500,000 mylių tarpmiestinių plotų. Erdvių telefonas ir televizija nuo vieno Amerikos krašto iki kito taip pat bus įmanoma. Dabar televizija pasiekia tik tam tikras sritis, kur yra reikalingi perdavimo įrengimai.

Šis naujas telefono susisiekimas eis eile 107 mikrobangų bokštu, išstatytu skersai kontinentą 30 mylių vienas nuo kito tolumo. Mikrobangos nejaus jokio oro trukdymo.

AMERIKOS DOVANA RUSIJAI

Stalinas tebėra gyvas ačiū Amerikos galingai industrijai, kuri pereito karo metu aprūpino Rusiją karo reikmenimis tiek, kad sovietai galėjo atlaikyti vokiečių puolimus ir išgelbėti savo kailį.

Be šimtų laivų, kuriuos Amerika sovietams "paskolino" (bet dabar negali atgauti). Amerika davė Rusijai 10,000 karo lėktuvų, 4,000 bombonešių, 7,500 tankų, 29,000 motociklų, 3,300 šarvuotų žvalgybinių automobilių, 1,800 motorizuotų kanuolių, 1,045 geležinkeliams garvežių, 8,240 prekinių vagonu, 478,000 tonų geležinkelių bėgių, ir 362,000 automobilių ir sunkvežimių. Čia dar nepaminėta duotas maistas ir kitos reikmenys.

Tų sunkvežimių ir dabar sovietams užtenka naktiniams užpuolimams, areštavimui ir išvežimui žmonių plačiose rau donųjų pagrobtose šalyse.

KODĖL?

Ar Sovietų Sąjunga su komunistinė Kinija iš Indokinijos padarys naują Korėją? Ne. Indokiniečių komunistų vadas Ho Chi Minh negaus tokios paramos, kaip gavo šiaurės korėječiai. Ir štai kodėl:

1. Korėjoje, lygiai kaip ir Mandžiūrijoje, sovietai lengvai kontroliuoja ir prižiūri kariškas medžiagas, kurias jie "paskolina". Indokinijoje jiems tas sunku būtų padaryti ir kontrolė pereitų į Mao Tse Tungo rankas.

2. Pagalbos tiekimas Vietminhui susidurs su transporto sunkumais, nes nėra geležinkelių, kurie eitų iš šiaurinės Kinijos į pietinę, nei tokių gerų kelių, kaip Korėjoje.

3. Korėjos fronte dar nepasisekė pagauti nei vieno sovietų lakūno ar instruktoriaus. Jie lengvai visur galėjo pasitraukti, nes sovietų teritorija, kuri yra visai arti, pasilieka nepažeidžiama. Indokinijoje jiems būtų sunkiau pasitraukti.

4. Kinija visa dar nėra pilnai valdoma komunistų. Pietinėje dalyje veikia nacionalistai partizanai. Sovietai gali bibijoti šių partizanų veiklos.

5. Sovietai, gal būt, pasitiki Mao Tse Tungu, bet su nepasitikėjimu žiūri į jo leitenantus. Nuotykis gen. Marshallo, kada nacionalistams duotė ginklai perėjo į raudonųjų rankas, Maskvai yra geriausias įspėjimas.

Bonn'o vyriausybė dėl tremtinių kultūrinių laisvių

Prieš kurį laiką Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, drauge su latviais ir estais įteikė Vokietijos vyriausybei (Bonn'o) memorandumą, prašant suteikti pabaltiečiams tremtiniams Vokietijoje plačias kultūrines laisves. Šiomis dienomis gautas oficialus atsakymas, kad naujieji Vokietijos įstatymai kaip tik numato duoti plačias kultūrines laisves Vokietijoje gyvenančioms tautinėms mažumoms, jų tarpe lietuviams, latviams ir estams.

MINĖTINOS DIENOS

Rugs. 6. 1901—Buffalo mies te, N. Y., pamišęs lenkas peršovė prezidentą McKinley, kuris ten lankėsi. Prezidentas mirė rugs. 14

Rugs. 8, 1900 — Nuo smarkios audros išsiliejus jūrai, Galveston, Texas, žuvo apie 5,000 žmonių.

Rugs. 8, 1430 — Turėjo vykti Vytauto vainikavimas Lietuvos karaliumi, bet klastingi lenkai tai sutrukdė.

Rugs. 8, 1514 — Lietuvos hetmonas Ostragiškis sumušė rusų kariuomenę prie Oršos.

Rugs. 10, 1813 — Amerikos karo laivyno komand. Perry sumušė britų karo laivyną Didžiuosiuose Ežeruose. "Pamatėm priešą, ir jis buvo mūsų," pasakė Perry raporte.

Rugs. 11, 1777 — Jurgis Washingtonas sumušė britų kariuomenę prie Brandwyne.

Rugs. 11, 1934 — lenkai uždarė Vilniaus krašte 10 lietuviškų mokyklų.

Rugs. 12, 1323 — Lietuviai, vadovaujami Davietos, užėmė mozūrų pilį Dobriną.

JAU 12 METŲ KAI BUVO PRADĖTAS II PASAULINIS KARAS

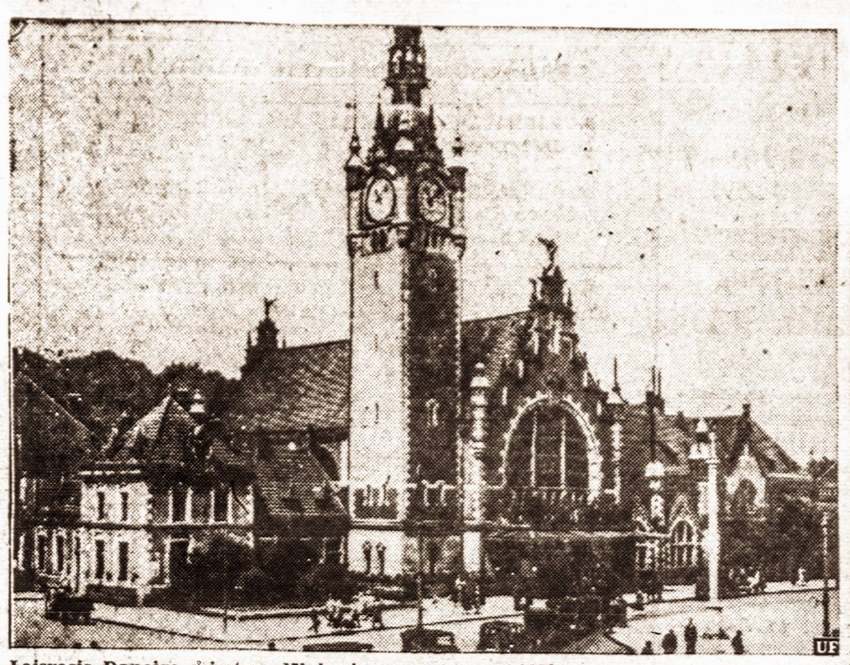

Laisvąsis Dancigo miestas, dėl kurio, neva tai prasidėjo antrasis pasaulinis karas.

Laimė pasisuko ir amerikiečiai išlipo Europoje.

Jau 12 metų praėjo nuo to laiko, kai 1939 metų rugsėjo m. 2 dieną buvo pradėtas antrasis pasaulinis karas, kuris dar ir šiandien, galima sakyti nėra pasibaigęs.

Ar būtų Hitleris pradėjęs karą prieš Lenkiją, jei Stalinas nebūtų su juo pasirašęs paktą? Greičiausiai, ne. Nors ir kaip Hitleris troško karo, jis nebūtų drįsęs pradėti karo operacijos veiksmus dviem frontais.

Dancigas, dėl kurio anais laikais buvo keliamas toks didelis triukšmas, buvo tik pretekstas pulti Lenkiją. Hitlerio ministras Gebelsas viską buvo surežisavęs iki mažiausios smulkmenos. Lenkijoj jis turėjo porą lenkų kalba leidžiamų laikraščių, kurie rašė provokacinius straipsnius prieš Vokietiją, SS vyrams buvo išdalintos lenkiškos uniformos, kad "nusikalstų" peržengdami Vokietijos sieną ir tuo pažeistų jos "saugumą" duotų Hitleriui progą pulti Lenkiją.

Hitlerio generolai jau senai buvo paruošę karo operacijų prieš Lenkiją planą, bet diplomatai dar vėlinosi ir Hitleris jucs skubino, greičiau paruošti paktą su Sovietų Sąjunga.

Jis sutiko su visomis Stalino sąlygomis, pažadėdamas Baltijos kraštus, pusę Lenkijos, leisdamas išplėsti įtaką Balkanuose, kad tik šis nepasirašytų sąjungą su Anglija ir Prancūzija, kurį tuo metu buvo nusiuntusi savo atstovus derėtis į Kremlių.

Kada viename Kremliaus kambary vyko derybos tarp rusų, anglų ir prancūzų, kitame koridoriaus gale nedideliame kambary Hitlerio ambasadorius vedė derybas su Molotovu.

Pagaliau, Hitleriui pasisekė. Jo ministras Ribbentropas grįžo į Berlyną, su paktu, kuris turėjo sukelti pasaulyje didžiausią sensaciją ir apversti visą sąjungininkų politiką.

Tačiau vakarai nekapituliavo prieš Stalino veidmaniškumą ir Hitlerio agresingumą. Kitą dieną Anglijos premjeras Chamberkainas parlamente aiškiai pareiškė, jog Anglija pildysianti duotus Lenkiją pasižadėjimus ir stosianti į pagalbą, jei ji bus užpulta. Panašų pareiškimą padarė ir Prancūzija.

Hitleris nekreipė į tai dėmesį ir davė kariuomenei įsakymą pulti Lenkiją rugpiūčio 26 dieną. Bet kada Mussolinio ambasadorius jam pranešė, kad Italija visai nepasiruošusi karui, atšaukė įsakymą. Kai kas manė, kad taika bus sugražinta ir Hitleris bus atsisakęs nuo karo. Bet ne, tik atidėjo vienai savaitei ir 1939 metų rugsėjo mėn. 2 dienos rytą berlyniečiai buvo prižadinti lėktuvų triukšmo, kurie skrido į rytus su bombomis.

Karas buvo pradėtas. Lenkija buvo nugalėta daug greičiau negu Hitlerio generolai manė. Po 18 dienų Hitleris jau galėjo savo divizijas iš Lenkijos perkelti į vakarus, kur anglai su prancūzais dar nebuvo pradėję didelių karo operacijų.

Po Lenkijos nugalėjimo, Hitleris bandė siūlyti sąjungininkams taiką:

"Jūs norėjote kariauti tam, kad išgelbėjus Lenkiją. Bet kaip ji nebeegzistuoja, kodėl jūs turėtumėte tęsti karą?"

Pirmoji dalis to "keistojo karo" buvo trumpa. Prancūzija, lygiai kaip ir Lenkija, buvo greitai sumušta. Hitleris jau jautėsi visos Europos šeimininku ir jo armija darė "pasivaikščiojimą" po Europą. Nekliudomai jo kareiviai jau buvo pasiekę net Aleksandrijos miesto (Egipte) vartus.

Nuo to momento Stalino draugystė jam pasidarė nebereikalinga.

Manydamas, kad Anglijos nugalėjimas beesąs tik valandų klausimas, Hitleris Ribbentropui taip išsireiškė:

"Paktas su Stalinu man buvo reikalingas tam, kad išvengus ilgo karo. Dabar, kada aš laimėjau, nebesu daugiau reikalingas."

Atskubėjęs į Berlyną Molotovas dar bandė gelbėti draugystę, tačiau Hitleris jau buvo pasiruošęs karui ir jau 1940 metais gruodžio mėnesy buvo paruošęs operacijos planą pulti Rusiją.

Visi Hitlerio apskaičiavimai sumušti greitai Angliją nepasitvirtino. Į karą įsimaišė Amerika ir sąjungininkų blokas sustiprėjo.

Po Stalingrado ir Tuniso, Hitlerio laimės ratas nustojo sukęsis ir pasisekimas perėjo į sąjungininkų pusę. Visa Afrika buvo išlaisvinta. Paskui atėjo Italijos eilė ir, padarius invaziją Normandijoje, jau buvo aišku, kad Vokietija pralaimėjo karą.

Nesulaukęs karo pabaigos, 1945 metų balandžio 30 dieną Hitleris nusižudė.

Kad Vokietiją nugalėjus sąjungininkai padėjo Rusijai sustiprėti ir per visą eilę konferencijų Teherane, Jaltoje, ar Postdame padarė daug nusileidimų. Ar galima dėl to šiandien kaltinti prez. Rooseveltą? Jis buvo doras žmogus ir manė, kad kiti irgi gali būti dori. Bet jis užmiršo vieną, kad su tokiais žmonėmis, kaip Stalinas, kurio rankos lygiai kaip ir Hitlerio suteptos milijonais žmonių krauju, negalima draugiškai kalbėti.

Hitleris triumfavo pavergęs beveik visas Europos valstybes bet tas triufas buvo trumpas. Greitai laimė nuo jo nusigręžė. Apačioje nuotraukose pavaizduota, kaip naciai pačiame galybės laikotarpy paraduoja pro Hitlerį.

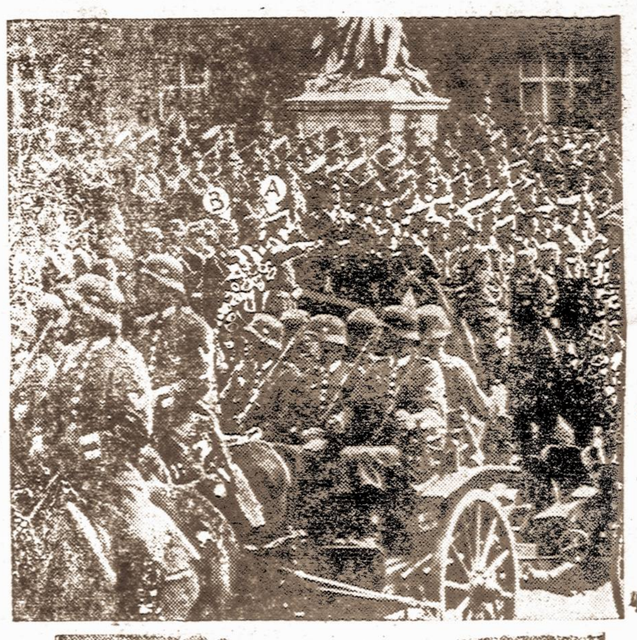

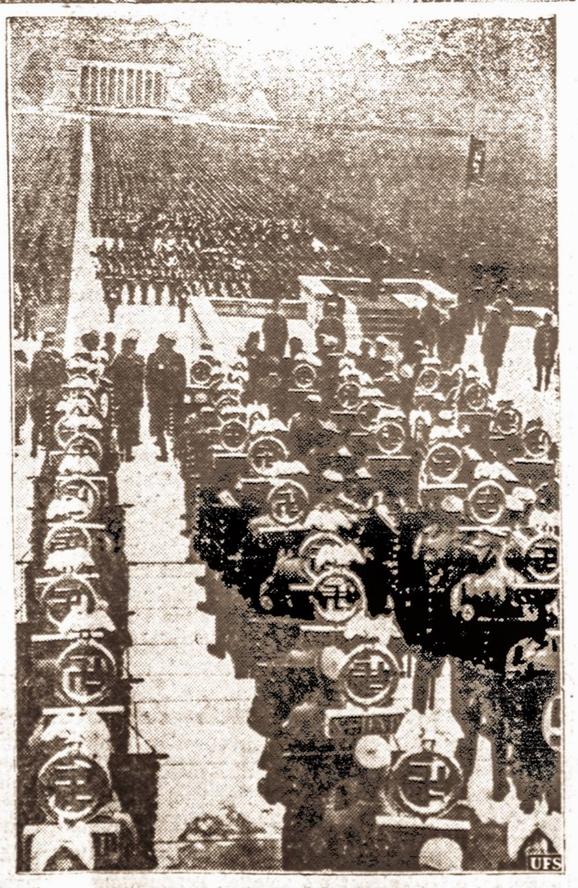

Šį kartą amerikiečių kareivių niekas nebegalėjo sulaikyti. Visur jie su dideliu džiaugsmu buvo sutinkami, kaip išlaisvintojai nešą laisvę ir taiką.

1940 m. birželio 22 d. Prancūzijos atstovas pasirašė su naciais paliaubas, atiduodamos pusę Prancūzijos Hitleriui valdyti.

Po Lenkijos ir Prancūzijos, sumušimo, Hitlerio armija nebekliudomai galėjo mindžioti savo batais visą Europą.

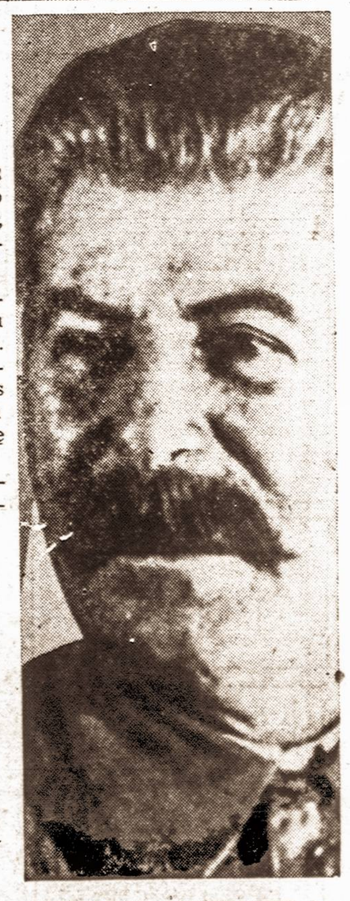

HITLERIS, MUSSOLINI ir STALINAS tikrieji karo padegėjai. Du pirmieji, likviduoti bet tretysis dar pasilieka nenubaustas.

Pirma sąjungininkų konferencija išlaisvintoje teritorijoje Maroke. Rooseveltas ir Churchillis posėdžiauja su prancūzų generolais de Gaule ir Giraud.

BŪKIT SVEIKI

Dr. S. Biežis

ŽALINGA VAISTŲ REKLAMA

Radijas, ypač Amerikoje, labai plačiai vartojamas visokioms prekėms garsinti. Garsinimų tarpe daug vietos skiriama ir įvairių vaistų reklamai. Mat, manoma ir tikima, jog reklama neša gerus rezultatus, kitaip nebūtų juk investuojamos tokios milžiniškos pinigų sumos. Panašia propaganda naudojasi ir kai kurie vaistų gamintojai ir pardavėjai.

Vaistai yra geras ir labai reikalingas dalykas, kai jie tiksliai vartojami, gi priešingu atveju jie gali padaryti didelės žalos. Reikia žinoti, kad daugelis jų smarkiai veikia ir net yra nuodingi. Todėl juos reikia labai atsargiai naudoti ir tik tam tikrais kiekiais. Perdidelis kiekis gali smarkiai pakenkti sveikatai— kartais net mirtinai apnuodinti. Vaistas yra lyg ugnis, o ne žaislas. Kas juo žaidžia, tai pats daugiausia nukenčia.

Ištikrųjų vaistų dabar žinoma labai daug, tačiau jie būna naudingi, kur jie tinkamai naudojami. Yra aišku, kad vienu vaistu negalima gydyti tuzino ligų, jei norima sulaukti gerų pasekmių. Tenai, kur vienas vaistas naudingas ir net nepavaduojamas prieš tam tikras ligas, tas pats vaistas prieš kitą gali būti net kenksmingas. Todėl vaistas turi būti pritaikintas prie ligos, ligonio, ir naudojamas tam tikromis dozomis.

Oro bangomis girdime labai plačiai garsinant įvairius vaistus, kone stebuklingai pagydančius nuo visokių ligų. Išeitų, kad ligoniui tereikia tik apsčiai jų nusipirkti ir bematant jis pasveiks, nesvarbu kokia liga jis besirgtų. Betgi paprasta nuovoka sako, kad tokio dalyko nėra ir būti negali. O tuo tarpu šiandien dar yra gana daug lengvatikių, kurie, imdami visa tai už gryną pinigą ir pilnai pasitikėdami, kokiais vaistais gydosi, žinoma, dažniausiai be jokių pasekmių. Gi tuo tarpu liga plinta ir taip ima įsigalėti, kad ir prie geriausių pastangų negalima sulaikyti jos eigos.

Savo sveikatos gerovei reikia gerai atsiminti, kad gerų gydymo pasekmių galima susilaukti tiktai tada, kai liga yra pagrindiniai ištirta ir tik paskui imamasi tikslaus gydymo. Kas priešingai elgesi, tas negali nieko gero tikėtis. Todėl nereikia rizikuoti savo brangiausiu turtu — sveikata. Taipgi įsidėmėtina, kad ir nevisos ligos esti sėkmingai pagydomos. Kai kada reikia net operaciją daryti, kitais atsitikimais reikalinga pritaikyti atitinkamas maistas arba tinkama higiena.

Pastaruoju laiku per radiją kai kur įkyriai siūlomi vitaminai. Jais žadama pataisyti visokius negalavimus. Tiesa, vitaminai yra labai svarbūs žmogaus sveikatai, tačiau jų pakankamai galima gauti, valgant atitinkamą maistą. Radijo pranešėjas juk negali žinoti kam kokių vitaminų trūksta, o jei žmogus nesveikuoja, tai toli gražu dar nereiškia, kad tai pareina nuo vitaminų stokos. Todėl tuo atveju vitaminų reikalas yra katės pirkimas maiše.

Malonu, kad lietuviai radijo programų vedėjai nesileidžia nepagrįstai garsinti vaistų.

Sakoma yra, tuščias indas garsiau skamba. Taip ir vaistai, garsinami oro bangomis, atlieka tuščio indo rolę žmogaus sveikatos atstatyme. Žmogus teturi tik vieną sveikatą ir praradęs nelengvai ją teatgauna. Taigi, ar verta taip lengvai į ją žiūrėti ir taip neatsargiai ja žaisti ir statyti pavojun?

Kai kada ir arklys juokiasi...

Pasaulio erdvės užkariautojų kongresas

Erdvės užkariautojų — gal būtų ir perdaug pasakyta pasakyta. Greičiau tai bus erdvės tyrinėtojų kongresas. Bet mirtingo žmogaus apie erdvės begalybę supratimas labai menkas. O čia turime reikalą su vyrais, kurie apie erdvės kūnus geriau žino, kaip mes kartais apie daiktus savo bute.

Todėl tokia antrašte nepasakysime perdaug, nes tie vyrai yra tikrai erdvę užkariavę.

Taigi pirmas istorijoje erdvės tyrinėtojų kongresas įvyko pereitais metais. Paryžiuje. Jame buvo susitikęs aštuonių valstybių modernios technikos elitas. Tuomet buvo aptarti organizaciniai ir techniški klausimai įsteigimui erdvės tyrinėtojų pasaulinės organizacijos. Dabar tokia organizacija gyvuoja ir ji pavadinta — tarptautinė astronautikų sąjunga. Šiemet šios draugijos nariai, rugsėjo mėnesio pradžioje, susirenka antrą kartą Londone. Suvažiavimo organizatorius ir globėjas yra britų astronomų draugija, tai didžiausia ir įtakingiausia mokslininkų draugija Europoje.

Įdomu ką tie žmonės kalbės ir aptars? Aišku, kad tokius sumanymus, kaip persikelti iš vienos planetos į kitą negali įgyvendinti pavienės draugijos arba ir atskiri kraštai. Ar žmogui pasiseks palikti savo gimtąją planetą ir paskraidžius erdvėje, vėl laimingai sugrįžti, tai klausimas, kuris reikalauja daugelio mokslininkų bendradarbiavimo ir didingos technikos kūrybos. Čia savo išmintį turi sujungti matematikai, fyzikai, chemikai, astronomai, technikai ir fiziologai ir dargi visų tautų, kurios bent kiek yra pasiryžusios prisidėti prie tokio projekto įgyvendinimo ir pasisekimo.

Londono kongresas ypatingai gausus moksliniais referatais. Jame mokslinius pranešimus skaitys amerikiečių, danų, vokiečių ir anglų mokslininkai. Didelio susidomėjimo kelia vokiečio dr. W. v. Brauns pranešimas apie tarptautinio skridimo reikšmę. Dr. W. v. Brauns yra tolimųjų rakietų konstruktorius ir žinomas vokiečių didžiausios raketos V-2 kūrėjas. Amerikiečių astronomas prof. Lyman Spitzer kalbės taip pat artima tema, apie skridimą tarp dirbtinių mėnulių. Be jų dar visa eilė mokslininkų skaitys įvairiomis temomis pranešimų. Kongreso metu nebus praleista progos išbandyti ir kelias raketas.

Kalbant apie šių mokslininkų susitikimą Londone praverstų kiek plačiau pasakyti, apskritai, apie šios draugijos mokslinį darbą. Pasaulio erdvės tyrinėtojų organizacija gana išsiplėtusi. Dabartiniu metu ji apima vakarų pusrutulyje 16-ka draugijų. Iš to skaičiaus šešios yra Jungt. Valstybėse, keturios — Vokietijoje, toliau po kelias Anglijoje, Austrijoje ir Danijoje.

Reikšmingiausia šito mokslo draugija yra — American Rocket Society, New Yorke. Ji turi daugiau kaip 1,000 narių ir astronautikos tyrinėjimams leidžia gerai sutvarkytą žurnalą. Antroje vietoje narių gausumu eina britai, kurių tarpe apsčiai yra vokiečių kilmės mokslininkų. Kaip retą supuolimą reikia pažymėti, kad britai savo narių tarpe turi ir dr. Johan Wolfgang Goethe iš Frankfurto prie Maino. Tačiau bendras skaičius mokslininkų, kurie dirba pasaulio erdvės tyrinėjimuose, nesiekia ir keturių tūkstančių. Taigi galima ir suprasti, kaip yra naudinga pasaulinė organizacija, kuri jungtų šios srities mokslininkus ir darniai prisidėtų įgyvendinti tikslus, iš kurių gal bus naudos ir visai žmonijai. Netenka ir abejoti, kad čia varomas mokslo žmonių naudingas darbas ir gal netolimoje ateityje skraidysime raketomis tarp planetų, kaip dabar važinėjame automobiliais tarp New Yorko ir Chicagos, ar San Francisco.

N. A.

NAUJAI ATVYKĘ

Rugsėjo mėnesio pradžioje laivu "General Taylor" į New Orleaną ir į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Retikis, Karolis, Ursule, Janina, Justinas, Birutė, Danute-U. Roswell, N. Mexico.

Huff Johann, Emma, Edmund, Hortha, Almont, Mich.

Klug Gustav, Anni, Monika, Richmond Hill, L. I., N. Y.

Langas Elena, Irena, Chicago, Ill.

Mielewski August-E., Elvira-I., Karin-J., Philadelphia, Pa.

Pulokas Jonas, Monika, Ridgeville, Ind.

Sunaitis Antanas, Bridgeport, Conn.

Vaisvilas Emilis, Charinton, Iowa.

Rugsėjo 4 d. laivu "General Langfitt" atvyko į New Yorką šie lietuviai tremtiniai:

Barkovskis Nikalojus, New York, N. Y.

Bernotas Paulina, Aldona, Chicago, Ill.

Budejus Stanislovas, Chicago, Ill.

Cernius Juozas, Lawrence, Mass.

Horn Teodor, Raisa, Elizabeth, N. J.

Brillinger Alexander, Helene, Otto, Erwin, Cincinnati, Ohio.

SPORTAS IR LIETUVIAI

Rašo KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

Jei amerikinėms imtynėm žavisi kai kurie piliečiai, kurių nuolatinis užsiėmimas laisvalaikiais yra sėdėti ne pirmos rūšies Williamsburgo baruose, nieko stebėtino. Nieko stebėtino, kai Chicagos Naujienose retkarčiais skaitai straipsnelį, kur imtyninkai ir tik imtyninkai pripažįstami tikriausiais sportininkais — atletais ir džiaugiamasi kai kurių lietuvių pasisekimais tame "sporte". Bet kai susitinki jauną ir patrauklią merginą, kuri turi gydytojos diplomą ir kai ji pradeda kalbėti, jog dažną vakarą praleidžia prie televizijos ir žiūri imtynių, tai pasidaro liūdna.

Liūdna, kai nerandama gudresnių dalykų, kaip praleisti savo laisvesnę valandėlę, bet nukrypstama į tokio išsigimusio sporto demonstraciją. Amerikinės imtynės yra paremtos gryna vaidyba, žemos moralės bizniu ir gaila tų žmonių, kurie taip lengvai pakimba ant šios meškerės ir mėgsta pakirbinti savo grubiausiuosius jausmus. Rimtieji amerikiniai laikraščiai imtynes paprastai ignoruoja. Praeitais metais buvo nemažas triukšmas, kai po daugio metų imtynininkai buvo isiskverbę į Madison Square Garden.

Neseniai The New York Journal American skiltyse Henry McLemore savo kasdienį rašinį taip tiesiai ir pavadino: "Wrestling Fans Are Idiots". Rašiny autorius, savo laiku buvęs vienas pačių žymiųjų sporto žurnalistų, o dabar rašąs įvairiais klausimais, atidengia amerikinių imtynių užkulisius. Pripažįsta, kad dabar JAV per metus nėra surengiama nė vienerių garbingų imtynių. Viskas cirkinė vaidyba, kurioj dalyvauja du mėsos kalnai ir teisėjas. McLemore rašo, jog piliečių, kurie žiūri imtynių, galvos yra visiškai tuščios.

Komentarai, tur būt, nereikalingi.

***

Linksmos išdaigos lietuviškų laikraščių sporto skyriuose, atrodo, vis daugiau įsibėgėja. Štai, vienur skaitome"... (miesto vardas) lietuviai sportininkai, atletai, krepšininkai, futbolistai, teniso žaidėjai, pinc ponc mėgėjai, mergaitės krepšininkės, plaukėjai, bowlininkai ir kiti visi tuoj registruojasi..." Toliau: "Nuo rudens prasidės didelis sportinis judėjimas. Todėl jau laikas judėti".

Labai neaišku, kas tie pinc ponc mėgėjai (nesinorėtų tikėti, jog tai būtų korektūros klaida...). Be to, laikas įsikalti į galvą, kad futbolistai jau seniai yra nugrimzdę į užmarštį ir visur rašoma futbolininkai, toliau—ne plaukėjai, bet plaukikai ir pan. Paskutinieji du cituoti sakiniai maždaug "sviestas sviestuotas".

Dar kitur vienas asmuo, užsimindamas apie tolesnes New Yorko lietuvių futbolininkų rungtynes, rašo apie "tradicinius priešus lenkus" ir pranašauja pergalę. Pasirodo, ne tik lenkai mūsų (tradiciniai) priešai, nes toliau rašoma: "Dar Nepriklausomybės laikais Latvijos ir Lietuvos sportiniai saitai buvo labai įtempti, nes abi valstybės, nors ir brolių tautos, sporto varžybose buvo kieti priešai."

Taigi, turime ir tradicinius, ir kitus priešus. Lauksime, kokių priešų mes vėliau prisirankiosim, nors man atrodo, jog sportinėj plotmėj neturime jokių priešų, o tik priešininkus. Yra skirtumas, ir nemažas. Kitaip, besiverčiant priešų terminas, nereikės nė sporto, — užteks karių.

Kito laikraščio sporto skyriuje korespondentas išvelka į viešumą tokius senamadiškus žodžius, kaip rezultatas (turėtų būti pasekmė), sviedinys (futbole yra tik kamuolys).

Be to, skaitytojams galutinai yra įgrisę futbolo rungtynių aprašymuose skaityti tokius nususius sakinius, kad po pirmojo lietuvių įkirčio, priešininkai nepasimetė ir t. t. Kas čia būtų, jei po vieno įvarčio visos vienuolikės imtų ir pasimestų... Toliau ta pati muzika: išlenda puslaikis (turėtų būti kėlinys), puolėjai (puolikai) ir taip be galo.

Bėda, kad gerų norų parašyti nors smulkmeną į laikraštį, toli gražu nepakanka. Rašantiesiems tektų truputį pagalvoti, pasverti kiekvieną žodį, o ne maitinti skaitytojus senu žodynu ir susinti jau ir taip menkus sporto skyrius.

***

J. Tysliava savo savaitinėse pastabose (Vienybė, 27 nr.) rašo, esą, vartęs senus Nepriklausomos Lietuvos laikraščius ir viename jų radęs sporto aikštės paveikslą, kuriame matyti tokios didžiulės raidės: "Startas ir Finišas". Autorius mano, kad Nepriklausoma Lietuva tikrai būtų galėjusi apseiti ir be "startų" ir be "finišų". Reikėjo J. Tysliavai pavartyti truputį ne tokius senus Nepriklausomos Lietuvos laikraščius ir jis būtų matęs ne "startą" ir "finišą," bet pradmę ir baigmę. Lietuvoj kratėmės netikusių žodžiu ir kūrėm modernų sportinį žodyną, dėl to Tysliavos priminimas truputį pasenęs.

***

Daug eilučių prirašius apie imtynes ir mūsų sportinį žodyna, šį kartą neliko vietos sportnėms aktualijoms. Vis dėlto, kartais nebloga pasidairyti ne tik aikštėse, bet ir už ju. Jei šios pastabos ras bent mažą atgarsį, bus ne veltui rašyta.

Dr. S. Černovas
Kraujo ir Odos ligos
223 SECOND AVENUE,
Room 14
Tel. GR. 7-7697

JONAS SUTKAITIS,
Laikrodininkas.
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

JONAS PATAŠIUS
Žiedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

DVI ĮDOMIAUSIOS KNYGOS.

ŠIRDIES RŪMAI — visai nepaprastas naujas romanas, kuriame aprašoma viena Amerikos lietuvių šeima, ypač jų duktė, kuri vaikščioja su savo gydytoju širdies rūmuose... ir kas toliau atsitinka, skaitytojas pats ras, romaną skaitydamas. Knyga turi 450 puslapių, iliustruota, labai gražiai išleista, o jos kaina tik 4 doleriai. Persiuntimo išlaidas apmokame.

ŠLIUPTARNIAI — pirmutinė tokia teisinga, atvira, įdomi ir stambi knyga apie Amerikos lietuvių tautinį ir kultūrinį atgimimą, apie jų sunkumus, vargus, kančias ir kovas dėl lietuvybės ir geresnio, šviesesnio rytojaus. Knyga turi 652 puslapius, iliustruota, labai gražiai išleista, jos kaina tik 3 doleriai! Persiuntimo išlaidas apmokame.

ABIDVI knygos sykiu tik už 6 dolerius!

Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave.
Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. GLenmore 3-4445
(važiuoti Jamaica line iki Chauncey St.).
VALANDOS:
12:30 — 2
6 — 8
ir susitarus
Sekmadieniais uždaryta

DR. TADAS SAVICKAS
1390 East 31st Street
(kampas Avenue N)
VALANDOS:
1 — 2 popiet
6 — 8 vakare
ir susitarus
Ofiso tel. ESplanade 7-1135
Buto tel. TAylor 7-8231

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS:
2 — 3 popiet
6 — 8 vakare
Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus
Tel. VIrginia 9-6125

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

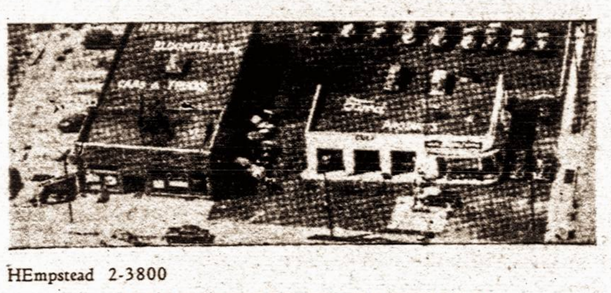

HEmpstead 2-3800
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
Herbert & Bloomfield, Inc.
110 HEMPSTEAD TURNPIKE
Franklin Square, N. Y.

MĖSOS KRAUTUVĖ
J. MIRONAS, Sav. CH. AIMONTAS, Vedėjas
Mūsų firma be vardo, už tai mūsų prekės turi gerą vardą.
340 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-4329

Kas nori gero poilsio, tyro kalnų oro ir šviežio, skanaus maisto, tevažiuoja atostogų tik į —
MENDERIŲ FARMĄ
Kambarius užsisakykite iš anksto.
ONA MENDERIENĖ
BOX 51, WHITE SULPHUR SPRINGS, N. Y.
Tel. Liberty 520, M 2

JOHN'S TAVERN
JOHN SAUKUS, Sav.
217 Avenue B
Bayonne, N. J.
Tel.: 3-4136

STANLEY'S CAFE
702 W. LOMBARD STREET
BALTIMORE 1, MD.
Lietuviška užeiga, salė parengimams — vestuvėms, krikštynoms, šermenims, gimtadienams
Jaukios patalpos, mandagus patarnavimas.
Čia mielai renkasi leituviai

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Degtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

BROADWAY RESTAURANT
Geras maistas, įvairūs gėrimai
Charles G. Slokus, Sav.
(Daugiau, kaip 20 m. buvęs draudimo agentas)
154 East Main Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 3-9766

LIETUVIŠKA UŽEIGA
J. GUTAUSKAS, Sav.
Įvairūs gėrimai, pirmos rūšies virtuvė
201-203 E. Chapel Street
New Haven, Conn.

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel.: 5-9229

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
Latest Quarterly Interest-Dividend 2% A YEAR Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts Interest starts from the first of every month on sums from $25. to $10,000.
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of a quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 Broadway at Bedford Ave., 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Brooklyn, N. Y.
YOUR DEPOSITS IN THIS BANK ARE FULLY INSURED UP TO $10.000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

ALBERTS BALDŲ KRAUTUVĖ
ALBERT ELICE, Sav. Įsteigta 1920 m.
Didžiausias įvairių baldų išpardavimas
Miegamųjų ir gyvenamų kambarių baldai. Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai.
DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%
Geros rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.
246-48-50-52-54-56 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EV. 7-4387

IEŠKOMI

Achenbakaitė Jansohn Berta.

Balčiūnas Juozas iš Pakernių km., Gruzdžių v. Šiaulių ap.

Baltrušaitytė Adolfina, iš Kražių.

Barauskas Jonas, iš Ramygalos, Barauskienė — Skestenaitė, Rozalija, ir Barauskaitė Marijona, abi iš Pagaidžpilio km., Panevėžio ap., gyvenę Rygoje.

Jazdauskaitė Kazimiera, iš Vaiguvos vl., Šiaulių ap.

Liogė Mykolas, iš Liogių km., Andrioniškio parap., Panevėžio ap.

Matjošaitis Jonas iš Butrimų km., Eržvilko vl., Tauragės ap.

Rodomskis Juozas, iš Kybartų m., Vilkaviškio ap.

Šaulytės (Šaulys) Marė ir Rožė, iš Radziūnų km., Alytaus ap.

Šimėnas Petras, iš Papilių km., Subačiaus v., Panevėžio ap.

Tumas Antanas.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

KAS
PIRMIAUSIA
Daugelis žmonių, kurie kreipiasi į mūsų praktiką, visus kitus gydymo būdus išmėgino. Jūs mėginate
CHIROPRAKTIKĄ
paskiausiai ir tampate sveiki. Jūs galėjote daug skausmų išvengti, jei PIRMIAUSIA chiropraktiką būtumėte mėginę. Chiroparktika išgydžiusi "beviltiškuosius", pasiekė pavydėtinai gerų pasekmių, tačiau tie patys lengviau būtų pagydomi, jei jie ne būtų pasiekę kritingos būklės. Pirmiausia mėginkite
Chiropraktika
JOHN D. PETTEI
CHIROPRACTOR
68-04 Fresh Pond Road
Ridgewood.
HEgeman 3-4536.

Viena gražiausių užeigų Brooklyne ir apylinkėje
WARWICK INN, Inc.
Edward & Aldona Polk, Sav.
BARAS IR RESTORANAS
Įvairiausi gėrimai
LIETUVIŠKA NUOTAIKA
2836 FULTON STREET,
Brooklyn 7, N. Y.
TAylor 7-9852

Pijaus Mičiulio mirties metinės

Rugpiūčio 23 d. velionio Pijaus Mičiulio, žinomo siuvėjų kontraktoriaus, šeima paminėjo savo vyro ir tėvo mirties metines. Velionio pagarbai ir atminimui, tą dieną Mičiulio siuvykloje buvo nutrauktas darbas, o Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje įvyko iškilmingos mišios. Vėliau Forrest Hill viešbutyje įvyko vakarienė, kurioje dalyvavo velionio šeima ir giminės — našlė, sūnus su žmona, duktė su vyru, Elena Zeikuvienė, Marija Černienė ir k. Netrukus ant velionio Pijaus Mičiulio kapo bus pastatytas gražus paminklas.

A. Lelio metinės

Rugpiūčio 6 d. sukako lygiai metai kai mirė nuoširdus Vienybiečių bičiulis, daugelio Brklyno lietuvių veikėjas, Antanas Lėlis. Toms mirties metinėms paminėti, rugpiūčio 5 d. velionio šeima buvo užpirkusi iškilmingas mišias, kurios įvyko Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje.

Mirė D. Vaičiūnenė

BROCKTON, MASS. — Rugpiūčio 22 d. po ilgos ir sunkios ligos, mirė Delia Vaičiūnenė, žinomo vietos biznieriaus ir veikėjo Petro Vaičiūno žmona, išgyvenusi čia 43 metus. Velionė gimusi Lietuvoje, maža atvežta į Pennsylvaniją. Velionė užaugo šiame mieste, kur ji su savo vyru Petru sukūrė pavyzdingą šeimą, užaugino dvi dukteris Lillian ir Phyllis. Abi dukterys yra ištekėjusios. Pirmoji už Alberto Davison, antroji už Alberto Sarkisian. Dukterys išėjusios aukštuosius mokslus ir taip pat gyvena Brocktone. Be to, velionė paliko dvi seseris: p-nią Alice Brides ir p-nią Margareta Bui vydienę.

Laidotuvės įvyko rugpiūčio 25 d. Palaidota Melrose kapuose. Laidotuvėse dalyvavo labai daug žmonių, lietuvių ir kitataučių buvo daug gėlių. Likusiai velionės šeimai reiškiame užuojautą.

Velionės vyras Petras Vaičiūnas yra ilgametis Vienybės skaitytojas ir nuoširdus jos rėmėjas.

"IŠ DŪMINĖS LUŠNELĖS"

K. B. Kraučiuno jumoristinių eilių knyga.. Dėl žingeidumo, skaityk ją: Kas išėjo iš dūminės lušnelės? Joje rasi žmogaus didelę ambiciją, nepasilikti dūmuose, bet kilti į šviesą, ir siekti to ko nebuvo galima. — Skaitydamas, prisiminsi Lietuvą, — nusišypsosi — iš Amerikos lietuvių gyvenimo šioje šalyje. Knyga $1.00. Rašykit autoriui visuomet šiuo adresu:

K. B. Kraučiunas,
Daynard Drive,
Canton, Conn.

Generalinis dažymo kontraktorius
STANLEY PETRASH
Pataisymo — pertaisymo darbai
SENIAUSIAS LIETUVIŲ DAŽYMO KONTRAKTORIUS
9432 111th STREET, RICHMOND HILL, N. Y.
Tel. VIrginia 9-6354

LEONA'S BAR & RESTAURANT

LEONA IR JUOZAS PETRAIČIAI, Sav.
341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-9414

Lietuviai advokatai
STEP. BRIEDIS, Jr.
197 Havemeyer St.,
Tel.: EVergreen 7-9394
BROOKLYN 11, N. Y.
CL. A. VOKET-VOKIETAITIS
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS, N.Y.
Tel. NEwtown 9-5972
ANT. J. WESLAN
(Vizlanskas)
16 Court St. Brooklyn, N.Y.
Tel. MAin 5-1260

WILLIAM J. DRAKE
(Dragūnas)
ADVOKATAS
85-03 WAREHAM PLACE,
Jamaica Estates 3, N. Y.
Tel. JAmaica 3-7722

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate & Insurance
Paskolos namams
1008 Gates Avenue
Brooklyn, N. Y.
GLenmore 5-7285

MAISTAS
QUALITY MEAT MARKET
Pirmos rūšies mėsa.
Priimami užsakymai vestuvėms ir kitokioms puotoms.
Savininkai:
Cr. Shimanskas,
Ch. Mitchell
483 GRAND STREET,
Brooklyn 11, N. Y.
EV. 8-4608

DEGTINĖS KRAUTUVĖ
(Ray's Liquor Store)
Didelis įvairių rūšių degtinės ir vyno pasirinkimas.
Juozas ir Izabelė Misiūnai, Savininkai
103-55 LEFFERTS BLVD.
RICHMOND HILL, N. Y.
VIrginia 3-3544

AJARŲ ŠAKNYS

Ajarų šaknys gelbsti nuo vidurių užkietėjimo, gerai veikia skilvį, padeda pašalinti dieglius, pereikalingus pilvo gazus, paskatina neveikliuosius kūno organus ir taip pat naudinga mažakraujams. Mokslininkai sako, kad ajarų šaknys turi šių mineralų: sulfuro, fosforo ir potasijaus. Visi šie mineralai reikalingi žmogaus organizmui. Ajarus galima gerti kaip arbatą, taip pat naudinga juos kramtyti ir seiles ryti. Ajarų šaknys $2.50 svaras. Mažiau perkant, 6 uncijos už $1.00.
ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
VIrginia 9-0842 ir
VIrginia 7-4111

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
SEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9293

Jau 10 metų, kai visi klauso
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"
radijo valandų,
kurios yra transliuojamos šeštadieniais nuo 4,45 iki 5,30 valandos iš stoties WEVD (1330 klc. — 5000 W).
Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAverly 6-3325.

Tel. VIrginia 9-3112
PARK FLORIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVA. WOOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
VYTAUTAS BELECKAS, savininkas
BARAS, RESTORANAS, DIDELĖ SALĖ SUSIRINKIMAMS VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PUOTOMS
VIŠI KVIEČIAMI ATSILANKYTI
1883 MADISON STREET, BROOKLYN 27, N. Y.
(Prie Firest Ave. stoties) (RIDGEWOOD)
Tel: EV. 2-9586

MALONI VIETA SUSITIKTI PO DARBO
RESTORANAS IR BARAS
ĮVAIRUS GĖRYMAI IR UŽKANDŽIAI
Savininkas — mūsų tautietis GEORGE RACHUN
MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: HY 7-9758

JOSEPH LACHOWICZ
BARAS IR RESTORANAS
ŠILTI VALGIAI IR ĮVAIRŪS GĖRIMAI
Kampas Bedford Ave. ir No. 4th St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EV. 4-8325

B. J. SCHEGAUS
REAL ESTATE & INSURANCE AGENTAS
Seniausia lietuviška nekilnojamo turto ir draudimo įstaiga Brooklyne
Visada visiems sąžiningai patarnaujama.
195 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-1241.

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Paminklai
JOS. BERMEL INC.
H. H. ALTHOFF, Pres.
PAVYZDŽIAI IR ĮSTAIGA
PRIEŠAIS NAUJUS VARTUS Į ŠV. JONO KAPINES
Kampe Metropolitan ir 8-th Street (Dry Harbor Road)
MIDDLE VILLAGE, QUEENS COUNTY, N. Y.
Tel. DAvenport 6-2393 • DAvenport 6-2633

The GLEN RESTAURANT
Puikiausi valgiai pietums ir vakarienei. Įvairios rūšies žuvis. Paruošiami užsakymai išsinešimui
DIDELIS VYNO IR LIKIERIŲ PASIRINKMAS
Salė parengimams ir susirinkimams
98 WYCKOFF AVE., BROOKLYN. N. Y.
kampas DeKalb Ave. (Prie pat Wagner Kino Teatro).
Telefonas: EV. 2-9118

RESTORANAS IR BARAS
ĮVAIRŪS GĖRYMAI IR VALGIAI
LIETUVIS VIRĖJAS, LIETUVIS BARTENDERIS
31 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV. 4-8719

COOPER RESTAURANT
BAR & GRILL
FRANK MILAS ir JOHN L. RIMSA
Savininkai
101 Cooper Street, Brooklyn, N. Y.
(Evergreen Ave. kampas)

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
— *Vakarais muzika prie baro.*
80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y..
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
123 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius — ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. — J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
Koplyčia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC

ANTANAS J. POLAKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Tel. EVergreen 7-8479
151 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

A. Sinušienė, žinoma biznierė, buvusi Vienybės direktorė, nuvykusi su sūnum Vladu atostogų į Thousand Islands, N. Y., siunčia linkėjimų visiems savo draugams brooklyniečiams.

Elena Kulbokienė švenčių metu buvo nuvykusi į Bostoną aplankyti savo draugų bei pažįstamų.

M. Dobužinskis, buvęs Lietuvos valstybinio teatro dekoratorius, šiuo metu gamina dekoracijas žydų tautinės operos The Dybbuk pastatymui, kuris bus spalių 4 d. City Center, New Yorke.

A. Košubienė, žinoma keramikė, šiuo metu dirba vienoje firmoje, kuri keraminiu būdu dekoruoja restoranus New Yorke.

E. Žaliaduonytė, jauna Kūbos lietuvaitė, buvo atvykusi aplankyti savo pusseserę Leokadiją Alėsikaitę, buvusią tremtinę, dabar gyvenančią New Yorko apylinkėje.

J. Kodzinskas ir F. Bočiūnas, mūsų laikraščio skaitytojai ir rėmėjai, švenčių metu buvo atvykę automobiliu iš Hartfordo aplankyti savo draugų Jurgeliu ir Šimkevičių, gyvenančių Woodhaven, N. Y.

A. Andriuškevičius, turįs laikrodžių taisytuvę 245 Union Ave., savo bizį žymiai praplėtė — gavo didelį kiekį naujų laikrodžių, žiedų ir kitokių brangenybių.

Jonas Survila, vienybiečių Jono ir Onos Survilų sūnus šiuo metu yra JAV armijos tarnyboje ir dirba štabo ofise Prancūzijoje.

V. Trainis, žinomas veikėja iš Richmond Hill, šventės praleido su žmona Stoney Brook Lodge, Stony Brook, L. I.

BEN. ČEPONIS, Vienybės korespondentas ir atstovas St. James, L. I. Šia proga reikia pažymėti, kad Benjaminas Čeponis yra veikliausias Long Island lietuvių veikėjas. Atvykęs 1947 m. į šią šalį, B. Čeponis tuojau įsijungė į bendrą darbą, suregistravo senuosius ir naujuosius Long Islando lietuvius, perėmė vadovauti jų klubui Port Jeffersone, ruošia pramogas ir t. t. Čeponio gyvenimas kupinas nuotykių. Baigęs žemės ūkio mokyklą Lietuvoje, buvo užkluptas karo, kuris į blaškė į visas puses. Sovietai, okupavę Lietuvą, Čeponį paėmė į kariuomenę. Vėliau rytų fronte jis pateko vokiečiams į nelaisvę, buvo priverstas jiems tarnauti ir t. t. Karui baigiantis, B. Čeponis slapstėsi nuo vokiečių, bėgo į vakarus ir pagaliau atvyko čia. Šiuo metu Čeponis rašo atsiminimus, su kuriais galės būt teks susipažinti ir Vienybės skaitytojams.

NAMAS PARDAVIMUI

Ridgewoode prie MBT stoties, 16 šeimynų su moderniškais įrankiais, aliejaus šildymas, vienas butas tuščias ir galima gauti kitą butą, atleidus prižiūrėtoją. Nuomos į metus nuo $5,000 iki $6,000. Nuoma už butus galima pakelti. Lincoln Savings Banko morgičius 4% numokamas $500 metams.

BENEDICT J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1241

Jurgėlai iš Inform. Centro pasitraukus

Nuo pat Amerikos Lietuvių Informacijos Centro įsteigimo, t. y., daugiau kaip per 7 metus, šiai įstaigai vadovavęs adv. Kostas R. Jurgėla nuo š. m. rugpiūčio mėn. 20 d. perėjo dirbti į Valstybės Departamento žinioje esančią "Voice of America" įstaigą, kur jis paskirtas lietuviškų radijo programų vedėju. Iki Informacijos Centro personalo klausimas bus galutinai išspręstas, ilgametei Informacijos Centro tarnautojai p-lei M. Kižytei pavesta eiti vedėjo pareigas.

Savo atsistatydinimo laiške R. Jurgėlos atsistatydinimą, iš domajam Komitetui už pasitikėjimą ir draugišką kooperavimą, kuris kitataučių esąs vertinamas kaip pavyzdys kitiems. ALT Vykdomasis Komitetas, formaliai priimdamas K. R. Jurgėlos atsitatydinimą, iš savo pusės išreiškė padėką už ištisus septyneris metus darnumo ir lojalumo dvasioje trukusį bendradarbiavimą ir palinkėjo naujose pareigose geriausio pasisekimo.

STENGIASI GAUTI LENGVATŲ NAUJAKURIAMS

BALF pirmininkas kan. prof. J. B. Koncius, neseniai aplankė Kanadą, kur smulkiai susipažino su tenykščių lietuvių naujakurių gyvenimu ir problemomis. Tarp kitko jis patyrė, kad daugelis Kanadoje gyvenančių lietuvių naujakurių norėtų aplanktyi savo artimuosius gyvenančius Jungtinėse Amerikos Valstybėse, tačiau Amerikos imigracijos ir konsularinės įstaigos statančios tokias sąlygas, kad retam pasiseka gauti leidimas įvažiuoti į Ameriką. Ryšium su tuo BALF pirmininkas parašė memorandumą J. V. Department of State, J. V. Ambasadoriui Ottavoje ir kai kuriems Amerikos konsulatams Kanadoje nurodydamas, kad visi naujakuriai jau daugiau nei vieną kartą buvo buvo saugumo sumetimais išskryninguoti dar prieš atvykimą į Kanadą ir kad tokiems asmenims leistų savo artimuosius aplankyti Amerikoje be jokių ypatingų suvaržymų.

Šalia to, daugelis Jungtinėse Amerikos Valstybėse gyvenančių naujakurių nusiskundžia, kad Amerikos karo pramonės įmonės, nors ir reikalingos darbo jėgos, negali priimti darbams neseniai Amerikoje apsigyvenusių naujakurių, dažnai net ir specialistų, jei jie nėra Amerikos piliečiai.

Tuo reikalu BALF pirmininkas parašė J. A. V. prezidento Trumano patarėjui John R. Steelman prašydamas tą potvarkį peržiūrėti ir sumodifikuoti ta prasme, kad ištikimieji Amerikai naujakuriai be ypatingų varžymų ir kliudymų galėtų gauti darbus Amerikos karo pramonėje ir tuomi prisidėti prie Amerikos krašto apsaugos stiprinimo. Ta proga pirmininkas nurodė, kad daugelio naujakurių sūnūs jau dabar tarnauja Amerikos kariniuose daliniuose čia ir užsienyje.

PRANEŠIMAS NEW YORKE GYVENANTIEMS TEISININKAMS

Rugsėjo 15 d. 4 val. p. p. šeštadienį BALFo patalpose, 105 Grand St., Brooklyne įvyksta Lietuvos Teisininkų Tremtinių Draugijos New Yorko Skyriaus narių susirinkimas, kuriame bus svarstoma pasilikusių Europos teisininkų tremtinių šelpimas, renkama nauja skyriaus valdyba ir aptariama kiti draugijos reikalai. Draugijos nariai ir kiti teisininkai kviečiami susirinkime dalyvauti.

Skyriaus Valdyba

W. J. DOWNER
Pirmas lietuvis vaistininkas Amerikoje.
229 BEDFORD AVE.,
Brooklyn 11, N. Y.

PABALTIJO MOTERŲ TARYBOS VEIKLA

Rugpiūčio 25 d. Pabaltijo Moterų Tarybos atstovės, estė Jurma ir lietuvė Ligija Dirkienė, dalyvavo New Yorke, Astor viešbutyje, pasitarimo su ponia John L. Whitehurst Tarptautinės Moterų Federacijos (General Federation of Women's Club) pirmininkė. Pasitarimo metu buvo gvildenamos veiklos galimybės ir galima parama PMT narėms per GFWC. P-nia J. L. Whitehurst, ilgametė tarptautinių klubų pirmininkė, didelę savo laiko dalį skiria JAV politinei veiklai. Šiuo metu ji yra vienintelė moteris Apsaugos D-to sudarytame krašto ginybos vyriausiame komitete. P-nia Whitehurst artimai bendradarbiauja su generolais Marshall ir Cley. Jinai visoje savo veikloje nepamiršta mažųjų tautų interesų ir visur kelia jų skriaudų problemas.

Taip pat ji žinoma, kaip sena ir užkietėjusi kovotoja su komunizmu. Ponia Whitehurst pareiškė, kad kol joje rusens gyvybės, tol kovos už tautų ir žmonijos laisvę. Ji pabrėžė, kad joje visada gyva liberalizmo ir humanizmo idėja, kurią ji savo veikloje vadovaujasi.

Besikalbant apie organizacinius reikalus, p. Whitehurst pažadėjo padaryti intervencijų atskirų valstybių klubų pirmininkėms stipendijų ir karitatyvinės pagalbos reikalu likusiems Europoje tremtiniams. Ta pačia proga p. Whitehurst buvo įteiktas PMT atstovių sąrašas Europoje.

Išsiskirstant buvo nutarta dažniau susitikti ir tuo būdu gyvinti moterų bendradarbiavimą ir stiprinti kovą su mūsų visų bendru priešu komunizmu.

JONAS IR MIKASĖ NARVYDAI, brooklyniečiai artimi Vienybės bičiuliai, neseniai draugų tarpe minėjo savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Narvydai susituokė 1926 m. Lietuvoje. Jonas kilęs iš Skaisgirių valsč., Trumpaičių k. Mikasė — iš Joniškio. Jonas Narvydas dirba spausdinamųjų mašinų dirbtuvėje. Narvydai yra užauginę sūnų Rimą, kuris šiuo metu dirba NBC technikos departamente, New Yorke. Narvydai — pavyzdinga lietuvių šeima.

ŠVIESOS LIEPSNA PO VISUS KONTINENTUS

Dvasinės rezistencijos sąjudis, sambūris "Šviesa" įsisteigęs 1946 m. Vokietijoje, subūrė į savo eiles plačiai — tolerantiškai galvojantį akademinį jaunimą. Sambūrio ideologinių gairių vivadas skamba ryžtingai kovoti už laisvą Lietuvą ir lietuviškumo išlaikymą už Lietuvos ribų, siekiant išugdyti profesiniai išlavintą, visuomeniniam darbui paruoštą, kultūringą ir dvasiniai atsparų žmogų—asmenybę. Eidamas užsibrėžtu žmogaus asmenybės ugdymo keliu, sambūris prasiplėtė, savo sąstatan į traukdamas ne tik studijuojančius, bet ir studijas baigusius, ar jas pertraukusius akademikus. Daugumai šviesiečių stovint iš Europos išvykimo išvakarėse, buvo nurodyta ir toliau siekti užbrėžtų idealų susibūrus vienon šeimon.

Pirmuose emigracijos žygiuose, šalia veikiančių skyrių Europoje įsteigiami skyriai JAV, Kanadoje, Pietų Amerikoje ir Australijoje. Šiuo metu su pasididžiavimu džiaugiamasi pagyvėjusia šviesiečių veikla tolimiausiame kontinente — Australijoje. Šalia veikiančio skyriaus Melburne, šių metų birželio 23 d. įsteigtas, su 30 narių skyrius Sydney'uje, kurio valdybą sudaro šviesiečiai: Kedys, Šalkauskas ir Paltarckaitė. Išleidžiama "Šviesos" liepsna Vakarų Australijoje. Mūsų australiškieji šviesiečiai glaudžiai bendradarbiauja su P. L. B. organais ir meninėmis organizacijomis.

Dirbdami ranka rankon, palaikydami glaudų tarpusavio ryšį tarp Sambūrio skyrių ir pavienių išsiskirsčiusių šviesiečių, tvirtai tikim grąžinti laisvai ir nepriklausomai Lietuvai tremties nepalaužtus dvasiniai atsparius, sambūryje susitelkusius, Lietuvos dukras ir sūnus.

Reikalinga moteris namų ruošos darbams. Atskiras kambarys. Kreiptis Te. No. Es. 7-2029

Keletas žodžių apie Lapienės vasarvietę

Buvau skaitęs ir daug girdėjęs apie Stony Brook Lodge. Pabuvęs savaitę brolio farmoje Mass. valstybėje, kitą pusę atostogų nutariau praleisti netoli namų. Nuvykau į Stony Brook, L. I., kur yra ta garsioji žinomos mūsų veikėjos Pr. Lapienės vadovaujama vasarvietė arba Stony Brok Lodge. Neapsirikau ir nesigailiu, ją aplankęs.

Pirmiausia turiu pasakyti, kad Pr. Lapienė — maloni šeimininkė. Tuo tarpu, kai jos vyras, mana senas draugas, Andrius Lapė, yra ramus, sakyčiau, daugiau flegmatiškas žmogus, tai Pranė Lapienė — dinamiška, visada kupina energijos moteris. Su kiekvienu savo svečiu bei viešnia ji tuojau suranda bendrą kalbą, kiekvienam ji pasako tai, kas toje valandoje reikia pasakyti. Nenuostabu, kad čia viešėdamas žmogus jautiesi, kaip namie.

Turiu pasakyti, kad ir poilsio atžvilgiu šiai vasarvietei nelengva rasti konkurencijos. Jūra čia pat, aplinkui miškas, kur nuo ryto iki vakaro paukščių giesmės. Vakarais — žiogelių simfonija. O ką jau bekalbėti apie maistą, kuris čia šviežias, skoningai gaminamas ir pagaliau pačios šeimininkės dukters Nelės, vienos kolegijos studentės, priežiūroje pateikiamas į stalus?

Kiek žinau, šią vasarą Stony Brook Lodge aplankė daug svečių—lietuvių ir kitataučių. Svečių buvo net iš Washington, D. C. Čia vasaroja žymūs amerikiečiai artistai, rašytojai ir t. t.

Vasara baigėsi, baigėsi atostogos. Bet aš, grįžęs į savo nuolatinį darbą, ilgai negalėsiu pamiršti šios vietos. Mano draugas Andrius, kuris čia už baro sfinksu sėdi, ir jo gyvasis sidabras žmonelė gali būti tikri, kad kitą vasarą vėl susitiksime.

St. Kažemėkas.

Pianistė Sofia Paleček-Levickienė (buv. Klaipėdos ir Kauno konservatorijos mokytoja ir Valst. Operos Kaune koncentmeisterė) priima mokinius (piano) vaikus ir suaugusius.

Be to, akompanuoja dainininkams ir skambina baleto studijose.

Kreiptis: tel. Virginia 7-6101 W kasdien nuo 8-9 vakaro arba raštu — 91-49, 115 St., Richmond Hill, L. I., N. Y.

REIKALINGAS SUPERINTENDENTAS. Turi būti prityręs ir turėti rekomendacijas. Atlyginimas $80.00 į mėnesį ir dykai keturių kambarių butas. Kreipkitės šiuo adresu: 130 South 9th St., arba telefonu Evergreen 7-9620.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
Laikrodininkas
Talso įvairių formų visokių rūšių laikrodžius greit ir pigiai.
245 Union Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

Keistas paukštis Londono zoologijos sode.

ATSIDARYS LITUANISTIKOS KURSAI

Steigiamas lituanistikos institutas arba kursai, kur bus dėstoma lietuvių kalbos dalykai, liet. literatūra, liet. tautotyra, lietuvių liaudies menas, Lietuvos istorija ir archeologigija. Mokslo personalą sudarys šių sričių specialistai. Mokslas nemokamas. Klausytojų registracija ligi šių metų rugsėjo 15 d.

New Yorke gyvenantieji lietuviai pritarė iš tremtinių draugijos išėjusiai iniciatyvai steigti aukštuosius lituanistikos kursus — institutą, kuris, susidarius tinkamomis sąlygomis, galėtų paruošti kvalifikuotų lituanistų arba duotų progos tiems, kurie negalėjo anksčiau išeiti aukšt. lietuviškos mokyklos, pagilinti lituanistines žinias. Klausytojai turės mokslo metu studijų knygeles, o išėję kursą gaus atitinkamą pažymėjimą. Paskaitos vyks Brooklyne. Vieta, instituto atidarymas ir kitos smulkesnės informacijos bus paskelbtos vėliau. Jeigu neatsiras minimalis klausytojų skaičius, institutas nepradės darbo. Paskaitos bus tokiu laiku kurio pageidaus dauguma klausytojų.

Paskutiniajame lituanistų posėdyje į organizacinę komisiją išrinti A. Bendorius, L. Dambriūnas ir A. Mažiulis.

Užsirašyti galima ligi rugsėjo 15 d. Vienybė, 412 Bedford Ave., ir Darbininke 680 Bushwick Ave.

Fasolino Memorials

Fank Fasolino, Sr., Savininkas
Ernest Fasolino, Biznio vedėjas.

GAUNAMI ĮVAIRIAUSIO STILIAUS PAMINKLAI, MAUZOLIEJAI IR STATULOS.

Fasolino Memorial firma, kuri stato paminklus, Calvary, Mt. St. Mary ir visose kitose Long Island kapinėse, lietuviams yra žinoma daugiau, kaip 40 metų.

Darbas atliekamas artistiškai, sąžiningai ir prieinamomis kainomis.

Pasirinkimas neribotas. Tik reikia aplankyti Fasolino Memorials paminklų parodas...

DIRBTUVĖ IR PARODA:
79-12 METROPOLITAN AVE., MIDDLE VILLAGE, L. I.

Paminklų paroda:
66-86 80th STREET, MIDDLE VILLAGE, L. I.

CENTRALINIS OFISAS:
66-56 80th STREET, MIDDLE VILLAGE, L. I.

FASOLINO MEMORIALS
(PRIEŠ PAT ŠVENTO JONO KAPŲ VARTUS)

DAvenport 6-1282

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Šią vasarą atostogas praleiskite prie banguojančio Atlanto vandenyno.
NEW PLAZA VIEŠBUTIS
Emilija Mikonienė, Savininkė
MADISON & AMHERS AVE. MARGATE CITY, N. Y.
Tel.: Atlantic City 2-5445